

Akıllı

— Sen öldün biz doğduk!..

BİLEN 4
KAZANİYOR

Yeni

kutlu olsun!..

1 çekilişte

20
MİLYON

**milyon bayramında
20,000'e yakın talihli
bayram edecek**

BU ÇEKİLİŞTE:

45

Apartman Dairesi

50 adet 100.000 lira

100 adet 10.000 lira

200 adet 5.000 lira

1000 adet 1.000 lira

ayrıca 16.000 adet
çeşitli para ikramiyeleri
talihlilerini bekliyor.

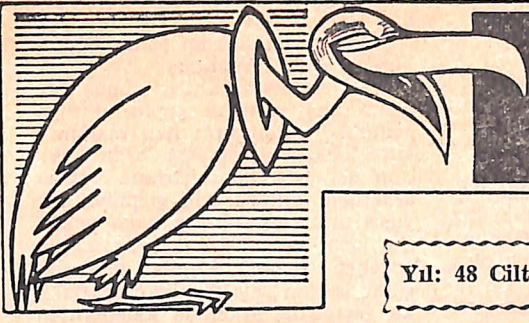
Bütün tasarruflarınızı yıl sonuna kadar
İş Bankasında toplayınız...
Milyon Bayramında bayram edecek
talihlilerden olmanız,
en büyük dileğimizdir.

TÜRKİYE

İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 19 Sayı: 47 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 11 Kasım 1970 * Fiyatı: 125 Krş.

Atatürk'ün Meclisleri...

ATATÜRK'ün Meclisi değil, Meclisleri vardı. Ve bunlardan biri Birinci Büyük Millet Meclisi idi.

1920'lerin Anadolu'suyla İstanbul'unu düşününüz. Memleketin her türlü adamı bir araya gelmişti Mecliste... Sarıklı hocalardan ve Konya Mevlevilerinden Doğu illerinin şeyhlerine, İstanbul'un aydınlarına, beylerine ve ordunun subaylarına kadar her kıyafet ve her kafada bir aley insan, Büyük Millet Meclisinin çatısı altına toplanmıştı.

Ama bir amaçla toplanmıştı:

Düşmanı vatan topraklarından kovmak, memleketi kurtarmak...

Her kafadan bir ses çıksa da «cümlelerin maksudu bir» idi. Bu karmakarışık topluluk ortasında Mustafa Kemal Paşa sarışın bir ışık gibi parlıyor, yol gösteriyordu.

Paşa'nın muhalifi yok mu idi?

Vardı elbet...

Hem de sürüsüne bereket. Çoğu mebus beyin kafasında bir soru arada - sırada güçlenerek dışarıya vuruyordu:

— Bu Mustafa Kemal bizi kurtarır ama, biz sonra ondan nasıl kurtuluruz?

Mustafa Kemal'in kafasında, yapacağı işler, dizi dizi sıralarını bekliyorlardı. Yıllarca onları bir «millî sır» gibi sakladığını daha sonraları söylemiştir Atatürk... Taa Sivas Kongresi günlerinde Cumhuriyeti, yeni yazıyı, lâikliği kafasının bir köşesine koymuştu. Zamanı gelince her biri yürürlüğe girecekti. Birinci Büyük Millet Meclisinin padişahı ve hilâfetçi mebusları arasında Mustafa Kemal'in kişiliği kaygı uyandırıyor.

Ama Meclis, bir savaş boyu, memleketi düşmandan kurtarmak için canını dişine takıp çalışmıştı. Ağır tartışmalar olmuştu, cephede olan - bitenlerin hesapları sorulmuştu; en kritik noktalarda bile denetim elden bırakılmamıştı. Düşman, Ankara'ya yaklaştığı vakit, Meclisin Kayseri'ye taşınması gereği ortaya çıkmıştı. Buna rağmen, Birinci Büyük Millet Meclisi tarihi şan ve şerefle geçmiştir. Hacısıyla, hocasıyla, aydınıyla, askeriyle, eşrafiyla, memuruyla görevini yaparak dağılmıştır.

Atatürk'ün bundan sonraki Meclisleri savaş değil, devrim Meclisleridir. Devrim de bir savaş demektir

gerçi... Saltanat ortadan kaldırılacak, hilâfet lâğvedilecek, medreseler tasfiyeye uğrayacak, yeni yazı yürürlüğe konacak, öğretim birliği sağlanacak, lâiklik kabul edilecek ve bütün yenilikler kısa sürede uygulanacaktır. Atatürk'ün Meclisleri, çağdaş medeniyet düzeyine Türkiye'nin yüzünü döndüren Meclislerdir. Arada bir falsolu sesler çıkmıştır, ama, gereken cevap verilmiştir. Atatürk:

— Asri (çağdaş) olalım.. diyordu.

Bir softa direnmişti buna:

— Ne demektir çağdaş olmak?

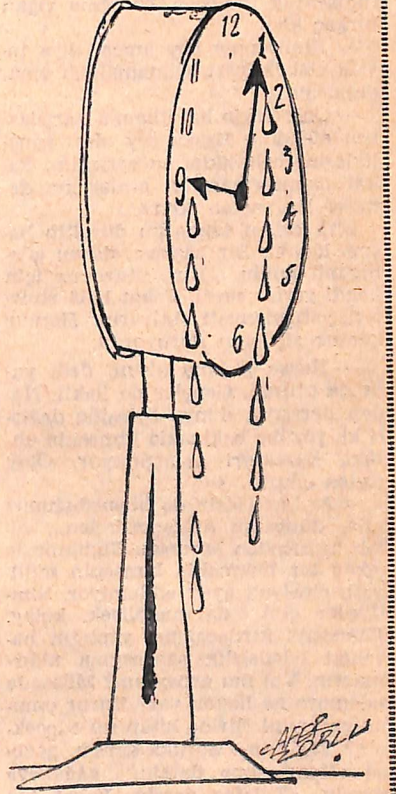
Cevap verdi Atatürk:

— Adam olmak demektir hoca!

Atatürk'ün Meclislerinde adam olmak, politikacı olmaktan yeğ tutuluyordu.

Atatürk devrinde, devrim kanunları Meclislerce çıkarılmıştı.

Atatürk'ün ölümünden sonra da ne yapılmışsa, Meclislerle yapılmıştır. Ezanı Türkçe değil, Arapça okumak Menderes'in iktidarında Meclisin verdiği bir kararla mümkün olmuştur. Öğretim Birliğini bozup Medreseliği ihya etmek de Meclislerle mümkün olmuştur. «Adam ol-

Yazısız

mak» yerine «politikacı olmak» ağır basınca, Meclisi dolduran üyelerde, milletvekilliği, hizmet için bir araç değil, ikbal için bir amaç niteliğine girmiştir.

Ve ne yazık ki Süleyman bey devrinde Meclis kulislerinde «mehus pazarı» bile kurulmuştur.

Meclisin yüce mânevi kişiliğine Atatürk'ten bu yana iltifat edenler azalmıştır. Dedikodu ve tevizat, çikarcılık ve entrika politikacı çevrelerinde ağır bastıkça, parlamento oturumlarında küfür - tokat, tek-meli - yumruklulu dövüşler çoğaldıkça, zarar eden kimdir, nedir?

1970 yılında Atatürk Anıt - Kabir'de yatmaktadır. Bu yurdu adım adım kurtarma çabası Meclisle yürütmüş ve devrimleri adım adım gerçekleştirme gücünü Meclislerle uygulamış kahraman, gözlerini açsa ve ayağa kalksa, milyonlar sarfıyla yapılmış yeni Meclise bir varsa, ne görecektir?

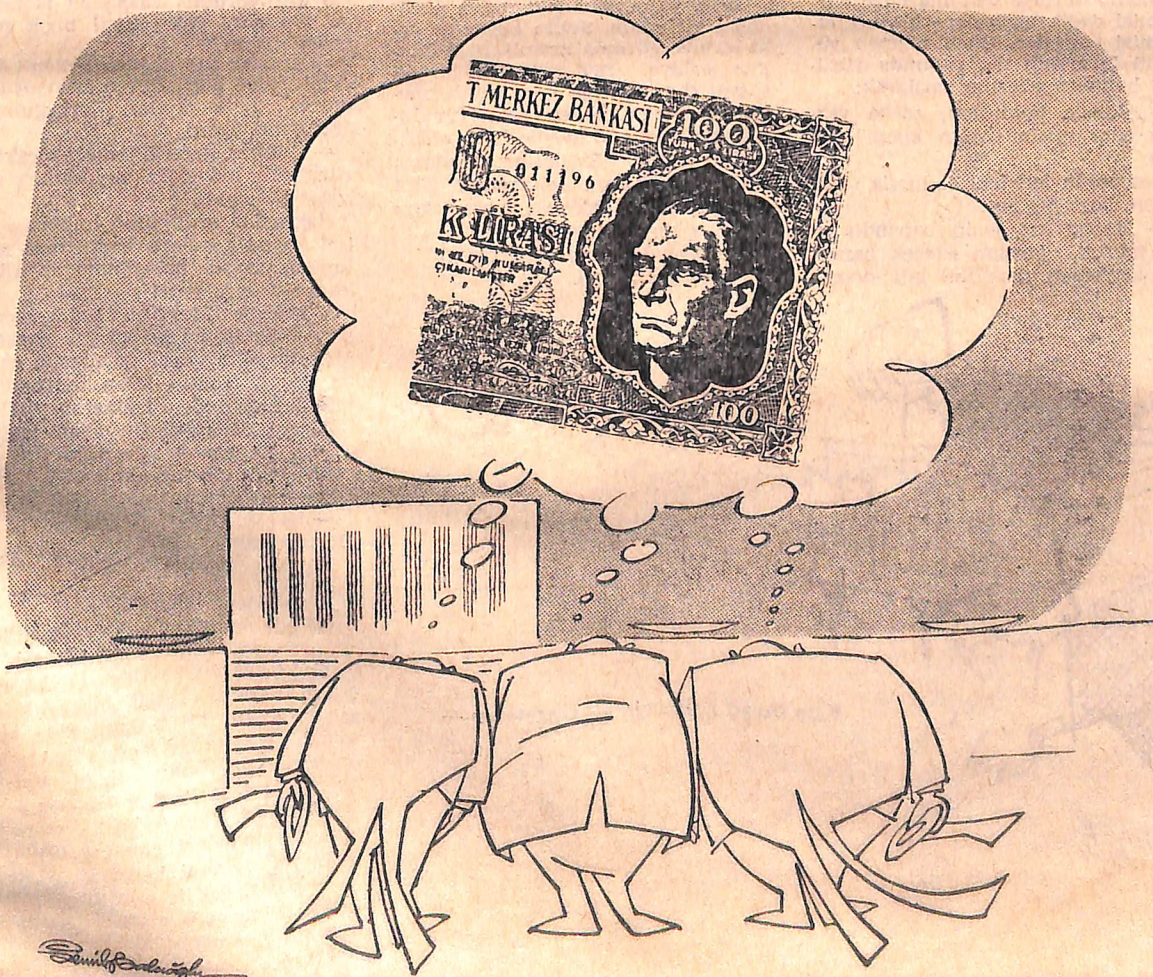
Bomboş bir salon ve lebalep dolu bir kulis...

Hayâl bu ya! Gazi Mustafa Kemal bir dilsiz, yüce Meclisi bezirgân politikacılığında Kapağçarsı gibi kullanmak isteyenlerin ödleri kopacaktır.

Yazık, yazık...

Atatürk ne bu vatani böyle bırakmıştı bizlere, ne de bu Meclisi... Sayın mebuslarımız gerçi maaşlarını 10.500'e çıkardılar; ama, maddi zenginleşme yanında mânevi fakirleşme başdöndürücü bir hızla gelişiyor.

AKBABA

Yine andılar!..

Eski Terbiye

Vedat SAYGEL

STİFLEME doldurulmuş otobüsün ayakta kalan yolcuları arasında sıkışıp kalan ihtiyar, bir yandan kravatını gömleğini düzeltiyor, öfkeden titreyen sesiyle bir yandan «Lâ havle» çekiyordu:

— Şu mübarek günde insanı nasıl da dinden imandan çıkartıyorlar! O ruçlu ağzıyla insana ne kötü sözler söylüyorlar!...

İtişme kakışma sırasında yerlere dökülen küçük yiyecek paketlerini toplayarak ihtiyarın kucağına yığan birkaç kişi:

— Sinirlenme bey amca, diye telli etti ihtiyarı. Olmamalıydı ama, oldu işte...

— Çok çirkin bir ithamla karşılaştım efendim. Başka şey olsa, gençliklerine cahilliklerine verirdim. Fakat namusa tasallut etmek ne demek? Bu yaştan sonra...

Biri, ezilen şapkasını düzeltip başına koydu. Bir başkası, düşen gözlüğünü buldu. Biri, oturması için kendi yerini verdi. Fakat hâlâ sinirleri yatışmamıştı ihtiyarın. Homur homur söylenip duruyordu.

— Neyse geçmiş olsun, dedi yanında oturan. Gençler de haklı. Neden dersiniz, dünya öylesine değişti ki, yüzüne bakmakla kimsenin ahlakı, karakteri anlaşılmıyor. Olay neden çıktı?

— Az önce sizin de buyurduğunuz gibi, dünyanın değişmesinden... Allah beterinden korusun. Günümüzde şöyle bir bakmakla kimsenin milliyeti, cinsiyeti ayırt edilemiyor. Şimdiki gibi davranabilsek, kolay. Kimsenin kırılacağına, yaptığına hareketi edepsizlik sayacağına aldırılmazsın. Yol mu arıyorsun? Müsaade istemeye ne lüzum var? Vurur omuzu geçersin! Birine hitap mı edecek-sin? Yaşlıysa «Moruk» dersin, gençse «Hemşerim» dersin, «Ağabey» dersin, «Enişte» dersin. Fakat biz yaştakiler bunu yapamıyoruz ki... Ne olsa eski terbiye görmüş insanlarız. Karşıımızdaki insanla konuşmadan önce milliyetine bakarız, cinsiyetine bakarız, yaş durumuna bakarız, nasıl hitabedeceğimizi ona göre ayarlarız. Fakat insan ne kadar titiz davranırsa, aksilikle o kadar çok karşılaşıyor galiba. Malum, ay Ramazan. Kafa oruçlu... Yat, kalk mübarek gün bitmek bilmiyor! Açlık, kahvesizlik değil, sigarasızlık burğu gibi beynimi oyuyor. Üstelik bizim ev bir âlemdir. Torun sayısı bir de-

ğil, üç değil... Allah bağışlasın tam beş tane! İkisi sussa, üçü bağıyor! Onları sustursan diğerleri başlıyor! Hani çıldırmak için her şey hazır! Bir süre gazetelere göz gezdirdim, okuduklarımı anlayamadım. Yattım, uyuyamadım. Bir «Lâhavle» çekerek çıktım evden. Sözde hem vakit öldüreceğim, hem biraz iftariyelik öte beri alacağım.

Elimde tesbih, yürüyorum. Gezine gezine Mısırgarışısı'nın arka sokaklarına kadar gelmişim. Mis gibi kahve kokusu burnuma vurunca ayıldım. Kendi kendime, «Dur şuradan yüz gramcık taze çekilmiş kahve alayım» dedim. İftardan sonra sigarayı da tüttürdünüz mü, bir fincan kahve pek güzel gidiyor doğrusu.

Yöneldim bir dükkâna, tam gireceğim, dükkândan çıkan birinden pat diye bir şey düştü ayaklarımın dibine! Baktım, bir cep defteri... «Aman canım, bana ne?» deyip kendi işine bakmak var ama, diyemedim. Ne olsa eski terbiye görmüş insanlarız. Aldığımız terbiye, defteri sahibine teslim etmemizi emreder. Defteri düşüren oralı değil. Parlak, siyah bir kumaştan yapılmış yepyeni elbisesinin içinde iri gövdesini dımdık tutarak ağır fakat emin adımlarla yürüyor. Defteri kapmış gibi düştüm peşine. Serde yaşlılık var. Onun yürümesi, benim koşma-ma eşit. Sensesem, ayıp olacak. Arada dünyanın mesafesi var. Görünürlerde bir küçük olsa, haber yola-yıp durduracağım. Yok! Hem öksüre tıksıra koşuyorum, hem çevremde yardım isteyecek çocuk arıyorum. Koşa arana yol alırken uzun saçları omuzlarına dökülmüş, bol paçalı pantolon giymiş, incecek bir genç kız, hızır göndermiş gibi yanımda belirmez mi! Biraz olsun rahatladım. Rahatladım ama, ağzımı açıp birşey söyleyemiyordum ki... Ne olsa eski terbiye görmüş insanlarız. Aldığımız terbiye hanımları işe sürmemizi emreder. Evlenmemiş bir kızımı kızarttım da, yanımda yürüyen hanımın ellerine sarılarak:

— Ricada bulunsam, acaba yardım eder misin hanım kızım? dedim.

Avucumun içindeki el hırsıyla çekilirken, kart bir ses:

— Hanım kız senin babandır ulan moruk, yardım edecek hanım kız arıyorsan mektebe git! demez

mi!

Beynimden vurulmuş döndüm! Ama kızmadım Her saç bırakanı kız sanar, her kız sandığına «Hanım» diye hitabedersen, hangi erkek olsa ağzını bozar.

Aradaki mesafe de kapanacağına büyüyor! Bakışlarım defterin sahinde, o nereye, ben oraya!... Bak-tım, yan sokakların birinden çıkan pantolonlu, uzun saçlı bir genç dur-du, sigarasını yakıyor:

— Afedersin delikanlı, diye sokul-dum yanına.

Çakmaya hazırlandığı kibrit elin-de, yüzüne bakarak dona kaldı.

— Sızden bir ricam var, derken pabucunu kapıp:

— Ulan tirit, oğlan diye senin gi-bilere derler! diyerek incecek sesiy-le çığlığı bastı!

Allahtan o çığlık herkesle beraber defterin sahibini de döndürüp baktırdı da, el kol işaretleriyle dikkatini çekmeyi başardım. Durdu. Dizle-rim büküldü, bükülecek! Soluğum kesildi, kesilecek. Bir yandan kendi-sine doğru yürüyorum, bir yandan karşılaştığım aksilikleri dikkate al-larak, yeni bir pot kırmamak için nasıl hitap etmem gerektiğini düşü-nüyorum. Üstündeki siyah elbiseyle, başındaki aynı renk fötrüyle, ti-tizlikle düzeltilmiş çenesinin ucun-daki sakalıyla defter sahibinin er-kekliği belli de, milliyeti şüpheli. Herkesin oruçlu olduğu bu mübarek günde çıkarıp piposunu da dudakla-rına yerleştirmez mi! Hay Allah! Ko-nuşmaya nasıl başlarsın? Milletin öfkesi burnunun ucuna gelmiş. Pat-lamak için bir kelime bekliyor za-ten. Şimdi, «Kardeşim» diye başla-sam, bakarsın:

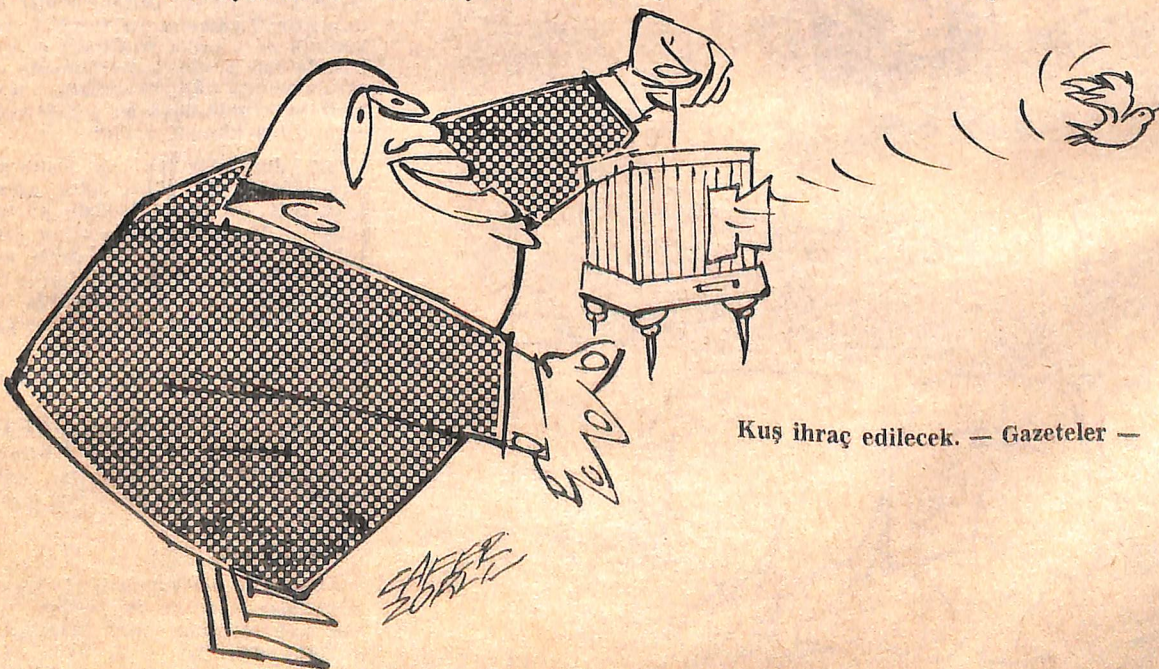
— Ben nereden senin kardeşin o-luyorum? diye tersler.

— Beyefendi, desem:

— Ulan ben Müslüman mıyım, der.

Dedik ya, karşımdaki papaz görü-nüşlü bir adam. Sonra bizler de es-ki terbiye görmüş insanlarız. Aldığı-mız terbiye, her milletten insana sosyal durumlarına göre hitabetme-mizi emreder. Evlenmemiş bir hi-ristiyan kızına «Bayan» değil, «Mat-mazel» denir. Evlilerine «Madam» denir. Erkekse, milliyetine göre «Mister» denir, «Mösyö» denir, «Sör» denir, «Senyör» denir.

Siz olsaydınız ne yapardınız? Yüzümü kızartıp:

Kuş ihraç edilecek. — Gazeteler —

dim, bir küfür yedim.
— Afedersiniz, mister diyecektim, diye düzelttim, bir küfür daha ye-dim.

Hepsini sıraladıktan sonra öğren-dim ki, o da bizdenmiş!

Sinir sistemim altüst olmuş bir halde alış verişimi yapıp, durağa geldim. Otaküslerin hali malum... İtişe-kakışa basamağa kadar gel-dim de, içeri giremiyorum. Daha arkamda binmek için çırpınan bir yığın insan var. Onlar bana yük-le-nir, ben önümdekilere... Araba da hareket etti mi!... Kapılar açık, yol-cular salkım saçak gidiyoruz! Dakika geçmiyor, arkamda kalanlardan ya dirsek yıyorum, ya tekme:

— Beyim ilerleseneze!

Canım, ilerlemeyi ben de isterim ama, önümde koca bir insan duva-rı... Nereye giderim, nasıl ilerlerim?

— Yürüyün efendim, ortalar boş! Ortalar gerçekten boş. Fakat yü-rüyen yok ki...

— Şu önünüzdeki gençlere söyle-yin, yürüsünler!

Göz ucuyla gençlere baktım, ikisi de uzun saçlı, ikisi de pantolonlu...

Ne olsa eski terbiye görmüş insan-larız. Aldığımız terbiye, insanca yol istememizi emreder. Karşındakinin yaşına başına bakacaksınız. Erkek mi, dişi mi olduğuna bakacaksınız. On-dan sonra lisan-ı münasiple ricada bulunacaksınız.

Genç olmaya ikisi de genç. Fakat Allah biliyor ya, ne kadar uğraştım-sa kız mı, yoksa erkek mi oldukla-rını anlayamadım. Zaten olaylar yü-zünden sinirlerim iyice bozulmuş. Ya burada da bir pot kırarsam?... Önümdekilerin kibarca kulağına eğilir:

— Kızım, yavrum, müsaade eder-seniz şuradan geçireyeyim, diyece-ğim, ya kazara erkek çıkarılsay?... Değil mi efendim, bugünün insan-larına bakmakla ne oldukları anla-sılmıyor ki... Oğlan sandığın kız çı-kuyor, kız sandığın oğlan!

Arkamdakiler de akıllarına geldik-çe:

— Şu gençlerden yol iste de geçe-lim, diye dirsekleyip duruyorlar.

Olacak gibi değil. Bakışlarım ö-nümde duran uzun saçlı, pantolonlu gençlerde, cinsiyetlerini tayine yara-yacak bir ipucu bulmak için araştı-rıp duruyorum! Maşallah ikisinde de tüy mü yok. Sakal bıyık hak getire! Tam:

— Bunlar kız değilse kellemi ke-serim, diye düşünürken bakıyorum, burun dudak yapıları erkeğinkini andırıyor! Tam:

— Bunlar garanti erkek, derken, vücutlarının kızlara has hatları gö-züme çarpıyor!

Bakmakla anlamamanın imkânı yok-tu! Başka çarelere başvurmak ak-lımdan geçiyor ama, bunu da Allah korkusu engelliyor!

— Eski terbiyeye mi sadık kalır-sın, Allahtan mı korkarsın, derken, birincisi ağır bastı. İyi niyetle yapı-lan her hareketin Allah tarafından affedileceğini de düşünerek, önüm-dekilerin cinsiyetlerini tesbit gaye-siyle şöyle bir el atıverdim.

İşte onca gürültünün, ithamın, itip kakmanın sebebi bu!

— Neyse, dedi yanında oturan. Büyük geçmiş olsun.

Beriki pencereden dışarı bakıp sordu:

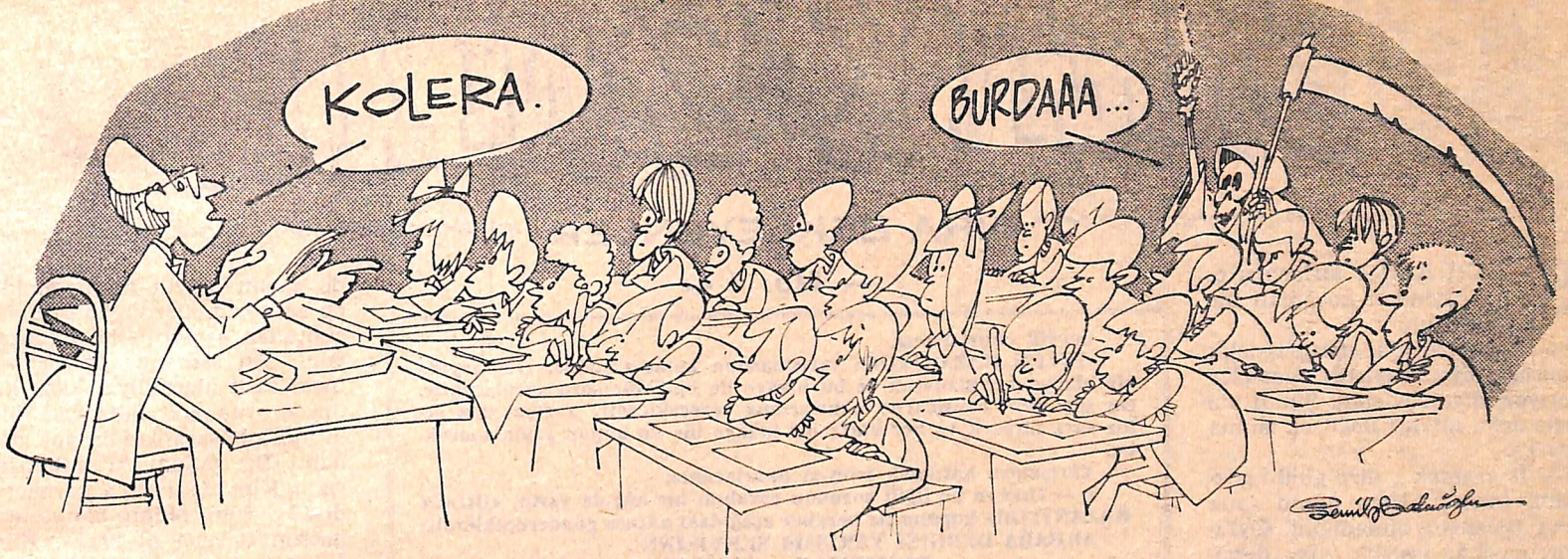
— Neredeyiz şimdi?

Nerede bulunduklarını söylediler.

— Eh, geldik demektir, diyerek o-turduğu yerden kalkıp, ön kapıya doğru ilerledi. Fakat birkaç adım attı, yine bir insan kütmesiyle kar-şılaştı. Kalababğa önden baktı, ol-madı. Yandan baktı, olmadı. Yol is-madı. Önündekilere nasıl teyecekti ama, önündekilere nasıl hitabetmesi gerektiğini anlamak için, incelemeleri cinsiyet tesbitine yaramadı. Kendi kendine:

— Haydi gel de el atma bakalım, dedi. Omuzlayıp geçmek de var a-ma, ne olsa eski terbiye görmüş in-sanlarız. Aldığımız terbiye bu gibi davranışları hoş görmez ki...

Vedat SAYGEL

Yazılı

AYDINLAR genellikle burun kıvrırlar ama, dünyanın en güç mesleklerinden biri satıcılıktır. Özellikle satıcılığın reklâmçılık bölümü.

İnsanlar paralarından kolay ayrılmazlar. O sonucu sağlamakta başarı gösterecek kişinin avına güven vermesi, inandırıcı laflar etmesi, beynini uyuşturup sinirlerini gevşetmesi, ne zaman tava geldiğini güzelce kestirip tam zamanında «Ver parayı» demeyi bilmesi gerekir.

Yâni biraz psikolog, biraz ipnotizmacı, biraz hokkabaz, biraz hatip, biraz da soyguncu olması şarttır.

Reklâmını yapacağınız şey keyif verici, iç açıcı, neşeli konularla ilgili bir nesneyse hadi neyse:

«Falanca Gazinoda gönül eğlendirmeye gelin» ya da «Fılınca yerin cennet kıyılarındaki arsalarımızdan alın» kabilinden tav konularında kalem oynatmak pek güç sayılmaz.

Ama gelin de Feşmekân Cenaze Malzemesi mağazasının reklâmını yapın bakalım!

O kadar iç karartıcı olmayan konularda bile «reklâmın meslek vekar ve ciddiyetine uymaması» gibi güçlükler vardır; hekimler, avukatlar ve fazlasıyla vakur başka meslek sahipleri reklâm yapamazlar.

Düşünsenize, bir hekimin «Şaşmaz teşhis, garantili tedavi, hasta kurtulmazsa para yok» diye çığırkanlık etmesi, ya da bir avukatın müvekkillerine «her çeşit dalavere, piston, dolap, elçabukluğu, taksitle rüşvet» falan sağlayacağını açıklaması tuhaf kaçmaz mı?

Ama bu hafta postadan bendenize öyle bir broşür çıkageldi ki, konusu hekimliği de, avukatlığı da, cenaze malzemesi satıcılığını da bastırdı reklâm acayipliği bakımından.

Konusu: sağlık sigortacılığı.

Broşürün hazırlanmasına hekimler, avukatlar ve cenaze malzemecileri dahil olmak üzere sekensekiz meslek erbabı katılmış. Her alandan bir sürü tanınmış zevatin fotoğrafları, adları, imzaları var. Ve her biri sağlık sigortacılığının ne önemli, ne yararlı, ne cici şey olduğunu anlata anlata bitiremiyor.

Broşürü hazırlatan firma dünyanın en büyük sigorta kumpan-

YELPAZE

REFİK ERDURAN

ŞEFKATİN BOĞUMLARI

yalarından Puritan Şirketi. Bütün merkezlerde şubeleri olan bu kumpanya —broşüre göre— her türlü illete, kaza belâyâ karşı insanları korumaya ahdetmiş, dünyanın üstüne şefkat ve himaye kanatları germek için didinmekte.

Kumpanya falan değil, hayır derneği âdeta. Bu kadar insan sevgisi karşısında göz yaşarmasın, imkânsız.

Broşürün sonunda bir de poliçe örneği var. Şefkat ve himaye kanatları altına girmek isteyen kişilerle şirket arasında imzalanacak anlaşmanın maddeleri bir

bir belirtilmiş. Sigortalı kişinin yılda bin lira kadar prim ödemesine karşılık şirketin göze aldığı yükümlülükler şöyle sıralanıyor:

Adam ölürse şirket cenaze masraflarını ödüyor.

İki gözü çıkarsa ödenecek para 45 bin lira.

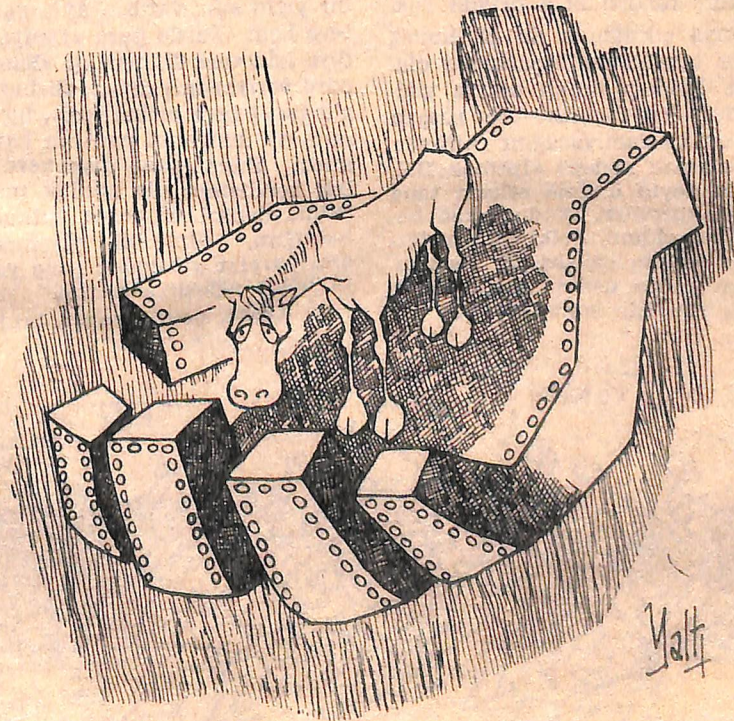
İki eli yahut iki ayağı koparsa 45 bin.

Bir eli ve bir ayağı koparsa 45 bin.

Bir eli kopup bir gözü çıkarsa 45 bin.

Bir ayağı kopup bir gözü çıkarsa 45 bin.

AP. kongresi Demirel'in zaferi ile sonuçlandı. — Gazeteler —

Yazısız

Yalnız bir el yahut yalnız bir ayak koparsa 22 bin.

Tek göz çıkarsa 15 bin.

Bir elin başparmağı ve işaret parmağı birden koparsa 10 bin.

Yalnız başparmak, yalnız her hangi başka bir parmak koparsa, yahut bir elin başparmağı, öteki elin işaret parmağı koparsa para yok...

Uzmanların bu değer ölçülerine nasıl vardıklarını anlayamadım. Niye bu kadar parmakla bozdukları, tek gözün bir elle bir ayağın tam üçte biri değerinde olduğunu nasıl buldukları, başka uzuvlara niçin hiç değer biçmedikleri belli değil.

Yâni gözden, elden, ayaktan ve parmaklardan başka uzuv yok mudur kaybolmasından korkulacak?

Belki uzmanlar:

— Bunlar insanların çalışmasıyla ilgili uzuvlar, diyeceklerdir.

Onu da aklım kesmedi. Kimin neresiyle çalıştığı belli olmaz ki.

Nâdir bazı kişiler sırf beyinleriyle, bazıları kulaklarıyla, bazıları (şarkıcılar gibi) gırtlaklarıyla, bazıları (aşçılar gibi) burnun ve dilleriyle çalışırlar. Düşünsek daha başka taraflarıyla çalışanlara da örnek buluruz her halde.

En çok da sağlık sigortacılarının nereleriyle çalıştıklarını merak ettim. Yukarıdaki maddeleri sıraladıktan sonra poliçede «kullanılan terimlerin açıklanması» bölümüne geçmiş ve şöyle ince noktaları uzun uzun kurcalamışlar:

Önce başparmağı kopan ve şirketten hiç para almayan bir adamın daha sonra aynı elinin işaret parmağı da koparsa, bu o parmakların birden kopması tarifine girer ve para ödenmesini gerektirir mi?

Bir süre önce iki gözü çıktığı için şirketten para almış bir adamın daha sonra iki ayağı da koparsa kendisine yeniden para ödenir mi?

Ömrümde kendimi hiç bu kadar kasaplık hayvan gibi hissettiğimi hatırlamıyorum.

Sağlık sigortacılarının insan sevgisi, ağzının tadını bilen kişilerin bonfile sevgisi kabilinden bir merak olsa gerek.

Ne diyeyim, ağızlarından yel alsın! Ve de bunlardan gelecek hayır Spor Toto'dan gelsin.

Refik ERDURAN

BİLEN KAZANIYOR

SIRA BEKLEYENLER

— No. 4 —

SAÇLARI hafifçe kırlaşmış olanı çayından kocaman bir yudum aldı:

— Herif her gün «Gizli işsizlik yoktur» diye cayırtılı demeçler veriyor, diye söylendi. Şimdi biz işsiz değil miyiz? Değilsen işimiz ne?

— İş aramak... diye güldü göz-lüklü tornacı. Hem adam sana gizli işsizliğin olmadığını söylüyor. «Aşıkâr işsizlik yok» demiyor ki...

— Üstelik, diye söze karıştı masanın öbür ucundaki, yeni yeni iş sahaları açılması için ellerinden geleni yapıyorlar. Daha dünya kadar rulet diye bir meslek var mıydı?... Şimdi var... Devletleş-tirmeyi bile düşünüyorlarmış.

Tornacı güleyim derken çay genzine kaçtı:

— İyi olur ya... İyi olur da söz mü, mükemmel olur. Başına bir de genel müdür oturtup hiç değilse bir kişiyi daha işsizlikten kurtarırlar.

Kır saçlı adamın canı hiç gül-mek istemiyordu:

— Kurtarsınlar, dedi ters ters. Bir de «Dolmuş Kâhyalığı Genel Müdürlüğü» kursunlar. Yetmedi mi, arkası geliyor... «Köprüden Balık Tutma İşleri», «Saraybur-nu'nda Pis Pis Düşünme Kuru-mu»... Uzat uzatabildiğin kadar.

Tornacı atıldı:

— Özel sektörü de düşünmek gerek bu arada... Söz gelimi, so-kaklarda on kuruşa adam tartan terazicilerin sayısı yeterli değil. Hükûmete düşen görev, terazi ih-tal etmektir. Halk kaç okka gel-diğini bilmek ister, değil mi? Dı-şarıdan getirilecek teraziler, müteşebbislere kredi ile verilme-lidir.

— Şakayı bırakın, diye söylen-di baştan beri konuşmadan otu-ran öğretmen. İçim kan ağlıyor benim. Bunca yılını verdim bu onurlu mesleğe. Mükâfatım ne oldu biliyor musunuz? Önce Ba-kanlık emrine aldılar. Suçsuzlu-ğum sonradan anlaşıldı. Bu kez de «Yürü ya kulum!» dediler. Ba-na ülkemizin turistik zenginlikle-ri konulu bir kitap yazdırtmak isterlermiş gibi bir yılda otuziki

Sevgili okurlarımız,

«BİLEN KAZANIYOR» yarışmasının konusu şudur: Her sayıda bir hikâye yayınlanacak ve bu hikâye ile ilgili bir soru sorulacaktır. Bu soruların cevaplarını okurlarımız vereceklerdir. Yarışmamız sekiz sayı sürecek ve her hafta bir hikâye bir de kupon yayınlanacaktır.

Yarışmaya katılmak isteyen okurlarımız:

1 — Hikâye ile ilgili sorunun cevabını bir kâğıda yazıp, «BİLEN KAZANIYOR» kuponu ile beraber aşağıdaki adrese göndereceklerdir: AKBABA DERGİSİ YARIŞMA SERVİSİNE DİVANYOLU — İSTANBUL

2 — Her doğru cevabın karşılığı 25 liradır. Okurlarımız, «BİLEN KAZANIYOR» yarışmasına bir sorunun cevabı ve bir kuponla ka-tılabilecekleri gibi; sekiz hikâyenin cevabını sıra numarasına göre yazıp, sekiz kuponla birlikte de katılabilirler.

Böylece 25 liradan 200 liraya kadar kazanma şansları olur.

3 — Doğru cevap verenler arasında kura çekilecek; kura sonucu 25, 50, 75, 100, 125, 150, 175, 200 liralara kazanan okurlara ayrıca Ak-baba Yayınlarından birer kitap da armağan edilecektir.

değişik yere tâyin ettiler. Tam eşyalarını, çocuk çocuğu taşıyo-rum, yerleşir gibi olup bakkala kasaba hesap açıtırıyorum, zırt bir yazı, yurdun öte ucuna yol görünüyor. Canıma tak dedi artık. Uğradığım haksızlığa mı, ço-luk çocuğun düştüğü perişanlığa mı yanayım bilmiyorum. Sonun-da kararımı verdim, bastım isti-fayı. Gereken yerlere de başvur-dum gitmek için. Beklemekten başka yapacak şey kalmadı şim-di.

— Ya ben, diye içini çekti ma-sanın öbür ucundaki memur e-meklisi. Üç kuruş için yıllarca devlet baba hesabına dirsek gü-rüttüm gerçek babam bilip. O ise bana hep üvey evlât gibi dav-randı. Daha çok çalışmam. Ça-lışsam da kimseye yaranamam... Personel Kanunu diye bir par-mak bal kaldılar ağzımıza, kava-nozun kendisi hâlâ ortada yok.

Ortaya çıktığında da görünmez eller tarafından boşaltılmış ola-cak. İnsanın ümidi olursa güç-lüklere katlanabilir. Ne uzayıp ne de kısalamayacağı bilirsene çabalamak neden? «İntibak Bel-gesi» deyip önüme seksen tane form sürdüler. Doldururken ka-fakarış oldum. Belki de tam ter-sine, kafam çalışmaya başladı. «Kardeşim» dedim kendi kendi-me, «Bu işin sonunda eline beş

kuruş daha fazla ya geçecek, ya geçmeyecek. Zamlarsa şimdiden bindi tepene. Yama küçük, yırtık büyük... Gel sen bu işten vaz-geç...» Nitekim vazgeçtim de... İstifa mektubumu yazdım form-ları doldurmak yerine. Sizler gi-bi gitme sıramı bekliyorum şim-di. Bu işte de torpillilerden sıra gelecek mi bakalım...

— Torpillilerden ve parahlar-dan, diye tamamladı kır saçlı a-dam. Benim akıl erdiremediğim şu ki, parası olanlar ne diye git-mek isterler?... Sağa sola rüşvet diye dağıtacağına kendin ye be adam!... Bendenizin para işlerine biraz akli erer âcizane... Bir ban-kerin yanında çalışıyordum. Ban-ker dediysem, modern tefeci... E-line yüz kâğıt tutuştur, ertesi gün onu ikiyüz kâğıt yapsın. Ta-bii bizim patronun hesaplarında bu yüzlerin, ikiyüzlerin önünde bir yığın sıfır vardı... Aynı gaze-teye hem «Faizle para aranıyor» diye ilân verirdi, hem de «Faizle para veriyorum» diye... Birinden aldığı başka birine verir, bu a-rada da dünyanın parasını kaza-nırdı. Bana maaş diye verdiği ise, kendisinin bir günlük mas-rafına denkti. Yutkuna yutkuna baktığım, elimi bile süremedi-ğim paralar yüzünden genç ya-şa böyle ağardı saçlarım.

— Keşke, dedi tornacı, benim

de saçım olaydı da benimkiler de ağaraydı. Gördüğünüz gibi, ü-züntüden saçlarım beni terkedi-yor... Bu zamanda ev geçindir-mek, kırk alacaklıyla köşe kap-maca oynamak öldürüyor insa-nı. Ama başaranlar da yok değil hani. Biz yolumuzu bulamamı-sız... Kim dedi sana tornacı ol diye?... Hadi oldun, haltetme de patron tornacı ol bari... Elime taş çatlasa dokuzyüzden fazla geçmiyordu. O da mesailerle fa-lan...

— Bey gibi çalışır, bey gibi yer-sin bundan sonra, dedi kır saçlı muhasebeci. Ben bütün muame-leleri bitirdim. Eski muhasebeci-den fabrika işçisi olmaz diye kim demiş? Lisan dersin, onu da bi-liriz çat pat...

Tornacı güldü:

— Bende o da yok... Ama söy-lediklerine göre lisanın önemi yokmuş. «Nasıl olsa çevrendeki-lerin çoğu bizim dili konuşuyor olacaklar» demişti biri. Hayırlı-sıyla bir gitsem, bir yolunu bu-lup kariyi da aldırırım yanıma... Fena mı?

— Hiç de fena değil, dedi me-mur. Altına bir de araba çeker-sin, rahatın kimsede bulunmaz. Biraz para yaptıktan sonra gelip burada bir atölye açarsın. Ben de bir tuhafiyeye mağazası açmayı düşünüyorum.

Emekli öğretmen bir sigara yaktı:

— Gezmek babından şansımın açıklığı devam ediyorsa, beni ça-ğırmaları pek uzun sürmez sanı-rım. Bir bilek alırım gışeden, yol-culuk başlar Sirkeci'den.

— Teskere bekleyen askerlere döndük, dedi muhasebeci eskisi. Gören de gideceğimiz yerde bizi vali falan yapacaklarını sanır... Ya da belediye reisi...

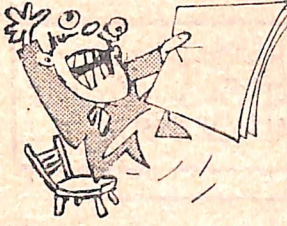
— Belediye reisi yapmazlar yapmasına.. diye konuştu me-mur. Yapmazlar ama, belediyede uygun bir görev verirler. Şöyle çöpçülük falan gibi...

Sulhi DÖLEK

SORU: Bu adamlar hangi ilimize (!) gitmek için sıra bekliyorlar?

— Demirel, «Nüfus artışından korkmamalı» dedi. —

Koleranız nasıl efendim

KORKMAZGİL

SABAHALEYİN gazeteyi elimize alıp da pabuç kadar «KOLERA» başlığını görünce, aynı punto- dan bir «EYVAAH!» çekti karım. Bizim evde bu «EYVAH» sözü, bir, gazeteler «HARP» başlığı çektikle- ri zaman kullanılır, bir de «ZAM». En büyük punto hangisiyse, gazete- ler hep onu kullanırlar: HARP, ZAM, KOLERA.

Bakıp kalmışım gazeteye. KOLE- RA ile EYVAH durmadan yer de-ğiş- tiriyordu: KOLERA EYVAH KOLE- RA EYVAH KOLERA EYVAH KOLE- RA... Bakmakla da kalmamışım, başlamışım «Kolera eyvah kolera eyvah kolera eyvah...» diye söylen- meye. Karım, çekti gazeteyi elim- den:

— «N'oluyorsun ayol?»
— «Kolera eyvah kolera eyvah ko- lera eyvah...» diye söylenmeye de- vam ettim.

«3 dakika saygı duruşu» sinyali ve- rilmiş gibi, başlarımızı eğip sustuk. Sağmalcılar'ın sokaklarından iskeletler akıyordu, pencerelerinden iskeletler sarkıyordu. Böyle ne kadar sustuk, bilmiyorum; büyük oğlan girdi sala- na, bizi böyle, yaslara gömülmüş gör- ünce:

— «Ne var anne?» diye sokuldu.
— «Eyvah!» dedi annesi.
— «Kolera!» dedim ben de.
— «Kolera.. eyvah!» dedi çocuk.
Üçümüz öyle, taş gibi susup du- rurken, kız girdi salona; hepimizi tek tek süzdükten sonra ağbisine so- kuldu:

— «Ne var ağbi?»
Oğlan, yüzüne bakmadan kızın:
— «Kolera, eyvah!...» diye fısılda- dı.

— «Kolera eyvah!...» diye tekrarla- dı kız.

Büyük oğlan:
— «Nerden girmiştir acaba, baba- cığım?» dedi.

— «Boğaz köprüsünden, çocu- ğum..» dedi annesi.

— «Boğaz köprüsü bitti mi ki an- neciğim?» dedi kız.

— «Kolera geçecek kadar bitmiş- tir, çocuğum..» dedim.

— «Eyvah!» dedi büyük oğlan.

— «Kolera eyvah!» dedi kız.

Radyoyu açtı. Spiker, üzgün bir sesle konuşuyordu: «İstanbul'un Sağmalcılar semtinde başgösteren kolera salgınından 20 kişinin öldü- ğü, 200 kişinin de hastanelere alın- dığı tesbit edilmiştir. Sağmalcılar, yoksul halkın oturduğu büyük bir semttir. Bakımsızdır. Lâgım suları yetersiz ve denetsizdir. Bu konuda kendisiyle görüştüğümüz Sağlık Ba- kanı şöyle dedi: (Hastalığın para-ko- lera olduğunu söylemek için dahi vakit henüz erkendir. Kesin bir teş- his konulmuş değildir. 7 kişi ölmüş, 59 kişi de hastanelere alınmıştır. Merak edilmesin.) Vali ise şöyle de- di: (Kolera olması mümkün de- ğildir. Belki bir para-kolera belirtisi- dir. Hattâ, para-kolera bile denemez. 9 kişi ölmüş, 61 kişi tedaviye alın- mıştır. Merak edilmesin.) Sağmalcı- lar Belediye Başkanı da şöyle ko- nuştı: (Kanalizasyon ve su durumu- muz çok iyi olup, hastalık ishal ve kusmadır. Bugüne kadar 6,5 kişi öl- müş ve 41,5 kişi tedavi altına alın- mışsa da, bunların aynı güne rastla- ması bir rastlantıdır. Sağmalcılar' da normal zamanlarda bile bu ka- dar hastaya ve ölüye her zaman rastlanır. Merak edilmesin.)»

Büyük oğlan:

— Para-kolera ne demek, babacı- ğım?»

— «Para, hafif demektir çocuğum. Yâni, hafif kolera...»

Karım, nefretle buruşturdu yüzü- nü:

— «Millet takır takır ölüyor, bun- lar tutturmuşlar: Para-kolera! Ku- zum, kolera koleradır, hafifi ağırı olur mu bu lânetin!»

— «Olur karıcığım, olur... Parayı devalüe ettikleri gibi, kolera'yı da devalüe ediyorlar. Para-politika, pa- ra-iktidar, para-demeç, para-para, para-kolera...»

Ne Personel uygulaması, ne işle- me vergisi, ne devalüasyon, ne pa- halılık, ne yiyecek içecek derdi ve ne de siyasal partilerin büyük kong-

releri... Hiçbir şey ilgilendirmiyor- du Ankaralıları; varsa yoksa, kole- ra! Haber, bomba gibi patlamıştı Ankara'da. Millet'in elinde «kolera» lı gazeteler, dilinde «kolera», kulağın- da «kolera».

Akşam, toplandık radyonun başın- da. Radyo: «Koleradan ölenlerin sa- yısı 32'ye, hasta sayısı 350'ye yüksel- miştir. Hastanelerde yer bulunama- maktadır.» Bakan: «Para-koleradan ölenlerin sayısı 12, hasta sayısı ise 92'dir. Her türlü tedbir alınmıştır.» Vali: «Para-koleradan ölenlerin sayı- sının 14, hasta sayısının ise 98 oldu- ğu tesbit edilmiştir.» Sağmalcılar Belediye Başkanı: «İshal ve kusma- dan, şu dakikaya kadar 9,5 kişi öl- müş ve 72,5 kişi hastaneye kaldırıl- mıştır.»

Ertesi gün, bizim hanım, genelge- yi yaptırdı mutfakın duvarına: «Madde 1: Dışardan gelenler, önce ellerini sabunlayacaklardır. Mad- de 2: Şişe suyu, gazoz, fruko, şurup, şerbet, ayran içmek, dondurma ve benzeri şeyleri yemek yasaktır. Mad- de 3: Sebze ve meyve alınmayacak- tır. Madde 4: Musluk suyu kaynatılıp soğutulup içilecektir. Madde 5: Bol sirke, limon, yoğurt kullanılac- tır. Madde 6: İstanbul'dan gelen mektuplara benden başka kimse do- kunmayacaktır. Madde 7:

Akıllının biri de demiş ki, «Kayna- tılmış su lezzetsiz olur, zor içilir. Biraz oksijen alması için kaptan ka- ba birkaç defa aktarın». Karım, bir tencere kaynamış suyu başladı o kaptan öbürüne aktarmaya. Şarrr ona, şorrr buna. Yorulunca beni ça- gırdı:

— «Hakkı, gel biraz da sen aktar şunu!»

Bu defa ben başladım, şarrr ona, şorrr buna. Belki yirmi kez aktar- dım:

— «Yeter mi hanım?»

— «Canım, aktar biraz daha! İyice oksijen alsın da lezzetli olsun...»

— «Eee, bir tek daha aktaramam ben! Lezzetsiz olsun benim suyum.»

Sekiz aya yaklaşmış, bizim eve ba- lık girmeyeli. Havaalar soğuyunca,

canım balık istedi:

— «Hanım» dedim, «bugün baka- yım da, biraz balık alayım...»

Kıyameti kopardı karım:

— «Sen delirdin mi ayol? Ankara' ya balığın çoğu İstanbul'dan gelir.»

— «Eee, n'olacak böyle? Sebze ya- sak, meyve yasak, süt yasak, balık yasak, mektup yasak... Yahu, öldü- receksin sen bizi bel!»

— «N'apalım, koleranın köktü kazı- nıncaya kadar böyle gidecek bu.»

İkinci gün, üçüncü gün, dördüncü gün, beşinci gün... Bizim ev tamta- kır! Öleceğiz açıktan. Neye elimizi uzatsak, «Aman aman!» Nerdeyse ekmeği de sokmayacağı eve; ama, onun yerine ne koyacağımızı henüz bulamadık. Daha üçüncü günde ke- pazelik başladı Ankara'da. Ne sirke bulunuyor, ne limon, ne yoğurt. Pa- rası olan, piyasada ne kadar limon, sirke, yoğurt varsa çekmiş, stokla- mış. Hepsi karaborsa! Dolmuşa bi- niyorsunuz, sirke sirke kokuyor her- kes. Otobüse biniyorsunuz, limonsu limonsu kokular geliyor herkesten. Lüks yapıların pencerelerinde, bal- konlarında hanımlar, ellerinde birer kase yoğurt, güle eğlene cakılıyor- lar. Sanki dondurma yiyorlar mü- barekler! Bende de gastrit var; ne sirke içebilirim, ne limon yiyebil- rim. Yoğurdu da, ekşi olmamak şar- tiyle, ara sıra yediğim olur. Daya- namadım artık:

— «Hanım» dedim, «benim dizle- rim tutmaz oldu; Allah'aşkına, yiye- cek bir şeyler ver bana!»

Bir bardak kaynamış su koydu ö- nüme, iki kaşık da toz şeker sal- ladı, iki dilim de kurutulmuş ek- mek:

— «Banar banar yersin, hayatım!» dedi ve gitti.

Yahu, ne yapayım bunu ben? Ha- nı üzüm, pekmez, helva filân olsa, anlarım Bir domatesle bir lokma peynir de yeter bana.

O sırada bir söylenti dolaştı An- kara'da: Adamın biri, alacaklıları kendisini sıkboğaz etmesinler diye, «Bende kolera var» diye ilan etmiş. Dolmuşta geliyoruz; vatandaşın biri konuşuyor: «Valla iyi bir akıl. Bul- garistan ile Yunanistan, sınır kapı- larını kapatmışken, Allah verse de, şu dış borçları istemeseler büyük ülkeler!»

Yemiyor içmiyor, radyo dinliyoruz biz artık. Radyo: «Beşinci gününde koleradan ölenlerin sayısı 35, hasta sayısı ise 400'dür. Bakan: «Para-ko- leradan ölenler 11, tedavi altına alı- nanlar ise 112'dir. Vali: «Para-kole- radan 10 kişinin öldüğü ve 129 kişi- nin tedavide olduğu tesbit edilmiş- tir. Sağmalcılar Belediye Başkanı: «Para-koleradan bugüne kadar 11,5 kişi ölmüş, 111,5 kişi hastaneye kal- dırılmıştır. Durum iyidir.»

Karım dedi ki:
— «Ne biçim iştir bu, Allah'aşkına? Kaç kişinin öldüğünü bile doğru dü- rüst bilen yok!»

— «Nasıl bilsinler?» dedim. «Bak- sana; kimi, Sağmalcılar'ın nüfusu 130 bindir, diyor; kimi, 150 bin ol- duğunu söylüyor. Sağmalcılar'da şu anda kaç bin kişinin yaşadığını bile bilen yok! Ölenler, (biz öldük) de- meseler, kimsenin farkında olacağı- nı filân sanmıyorum!»

Çocuklar, önüme bir kâğıt koy- dular:

— «Para sözlüğü yaptık, babacı- ğım...»

— «Ne yaptınız?»

— «Para sözlüğü...» dedi büyük oğlan.

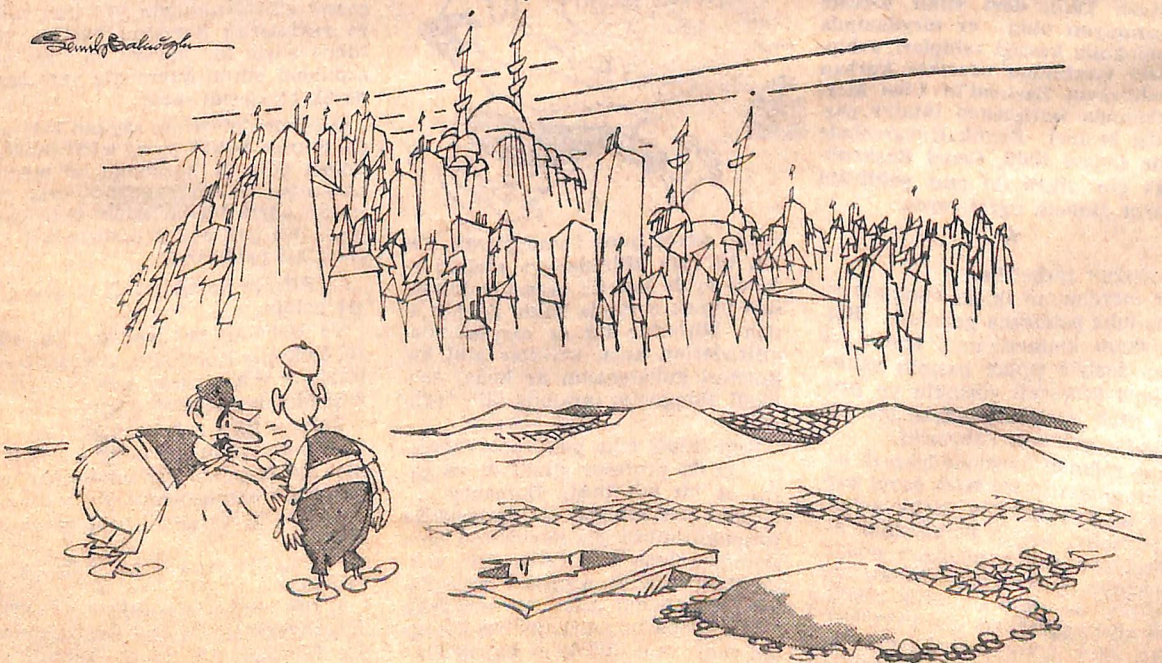
Kâğıda göz gezdirirken sordum:

— «Nasıl yaptınız bunu?»

— «Türkçe Sözlüğü açık, para ile başlayan sözcüklerin para'sının yeri- ne (hafif) sözcüğünü koyduk» dedi- ler.

Yaptıkları sözlük şuydu (onlar alt- alta yazmışlardı, ben yanyana yazı- yorum): Para: Hafif, Para basmak: Hafif basmak, Para bozmak: Hafif bozmak, Para cezası: Hafif cezası, Para çekmek: Hafif çekmek, Para dökmek: Hafif dökmek, Para etmek:

— İstanbul'da bir apartman inşaatının toprağında altın bulundu. —

— Demedim mi oğlum sana, İstanbul'un taşı toprağı altındır diye!..

— Adı üstünde vatandaşlar.. «Para Kolera» bu, parasız yapılır mı hiç?..

Hafif etmek, Para kesmek: Hafif kesmek, Para kırmak: Hafif kırmak, Para yapmak: Hafif yapmak, Para yemek: Hafif yemek, Parasını sokağa atmak: Hafifini sokağa atmak, Paranın üstüne yatmak: Hafifin üstüne yatmak, Para babası: Hafif babası, Parasız: Hafifsiz, Paralı: Hafifli, Paradoks: Hafifdoks, Parafazi: Hafiffazi, Parafe: Hafiffe, Parafin: Hafiffin, Paragraf: Hafifgraf, Paralel: Hafiflel, Paralelkenar: Hafifelkenar, Paralellik: Hafifellellik, Parasızlık: Hafifsizlik, Paraşüt: Hafifşüt, Paratoner: Hafiftoner, Paravana: Hafifvana, Parazit: Hafifzit...

— «Senin bildiğin başka para'lı sözcük var mı baba?» dediler.

— «Yok yavrum» dedim. «Para'lı lafları pek bilmem ben. Ama, hafif'ileri bilirim. Örneğin, hafif iktidar, hafif nutuk, hafif demeç, hafifmeşrep, hafif adam, hafif davra-

nış, hafiftertup, hafif söz, hafif müzik... filân gibi.»

Bunları hemen yazdılar kâğıda ve «hafif» lerin yerine «para» yı konurdular: Para iktidar, para nutuk, para demeç, parameşrep, para adam, para davranış, para tertup, para söz...

Sekizinci gün:

Radyo: «Koleradan ölenlerin sayısı 43, hasta sayısı 1190». Bakan: «Evet, kolera olduğu anlaşılmıştır. Para-kolera diye bir hastalık olmamış. Ölü sayısı 27, hasta sayısı 790'dır». Vali: «Evet, kolera olduğu anlaşılmakla... Ölü 39, hasta 969'dur». Belediye Başkanı: «Evet evet, aynen... Parakoleradan 31,5 kişi ölmüş, 1001,5 kişi hastaneye yatırılmıştır».

Onuncu gün. Patlıyorum sıkıntıdan! «Düzce'de görüldü... Adapazarı'na atladı... Çorum'da yakalandı... İzmir'e geçti...» gibi laflar dolaşıyor.

ATATÜRK'E MEKTUP

Atam bugün her günküden
Sana daha çok muhtacı;
Bugün iyi değil dünden,
Yarı tokuz, yarı açız,
Atam, sana çok muhtacı!

Bir değil bin derdimiz var,
Atam, gel de bizi kurtar!

Demokrasi, demokrasi,
Şu partisi, bu partisi,
Bilemedik en iyisi
Atam, hangisi hangisi?

Memleketi sardı kurtlar,
Atam, gel de bizi kurtar!

Yürümüyor, duruyoruz,
Baştan kara vuruyoruz,
Çenemizi yoruyoruz,
Asma köprü kuruyoruz!

Gider bol bol, gelir çok dar,
Atam, gel de bizi kurtar!

Anadolu dertle dolu,
Ne suyu var, ne de yolu,
Köylü yine ağa kulu,
Yine bağlı eli, kolu,

Gün geçtikçe derdi artar,
Atam, gel de bizi kurtar!

Devrimlere sünger çektik,
Buğday ektik, arpa biçtik,
Bol bol kolakola içtik,
Senden ayrı bir yol seçtik;

Gidiyoruz apar topar,
Atam, gel de bizi kurtar!

Anayasa yine rafta,
Lâiklik de kaldı lâfta,
Gericilik ile softa,
İkisi de en ön safta,

Yolumuza engel tutar,
Atam, gel de bizi kurtar!

Vazgeçtik gaz ve petrolden,
Madenler de gitti elden,
Ekmek elden, su da gölden,
Çalmaktayız başka telden,

Her kafada ayrı ses var,
Atam, gel de bizi kurtar!

Eller gider iken Ay'a,
Biz gideriz Almanya'ya,
Her alanda kaldık yaya,
Boyandık her boyaya,

Ya renk tutmaz, ya renk atar,
Atam, gel de bizi kurtar!

Hava cıva satıyoruz,
Çok palavra atıyoruz,
İzindeyiz, yatıyoruz,
Yetiş Atam, batıyoruz,

Elimizden çek de çıkar,
Atam, gel de bizi kurtar!

Geri geri ilerleriz (!)
On Kasımda «Atam», deriz,
Pepeleriz, kekeleriz,
Ne nutuklar geveleriz,

Kim inanır ve kim yutar?
Atam, gel de bizi kurtar!

Mukadder ÖZAKMAN

Ankara'lılar, İstanbul yönünden esen rüzgâra bile arkalarını dönerek yaşamaya çalışıyorlar.

Sıkıntıdan kurtulmak için, çevirdim telefonu:

— «Alo!... Nasılsınız Naciye hanım? Çocuklar nasıl?»

— «Valla yuvarlanıp gidiyoruz işte, Hakkı bey. Çocuklar da okula başladılar...»

— «Koleranız nasıl?»

— «Ah, onu hiç sormayın Hakkı bey! Koloriferle başımız dertte. Ekinin sonu geldi, adam hâlâ yakmadı kaloriferleri. Topluca şikâyeti düşünüyoruz.»

Başka birini çevirdim:

— «Aloo! Nasılsın Nuri'ciğim? İş bulabildin mi?»

— «Ne bulması be kardeşim! Bekleyip duruyoruz...»

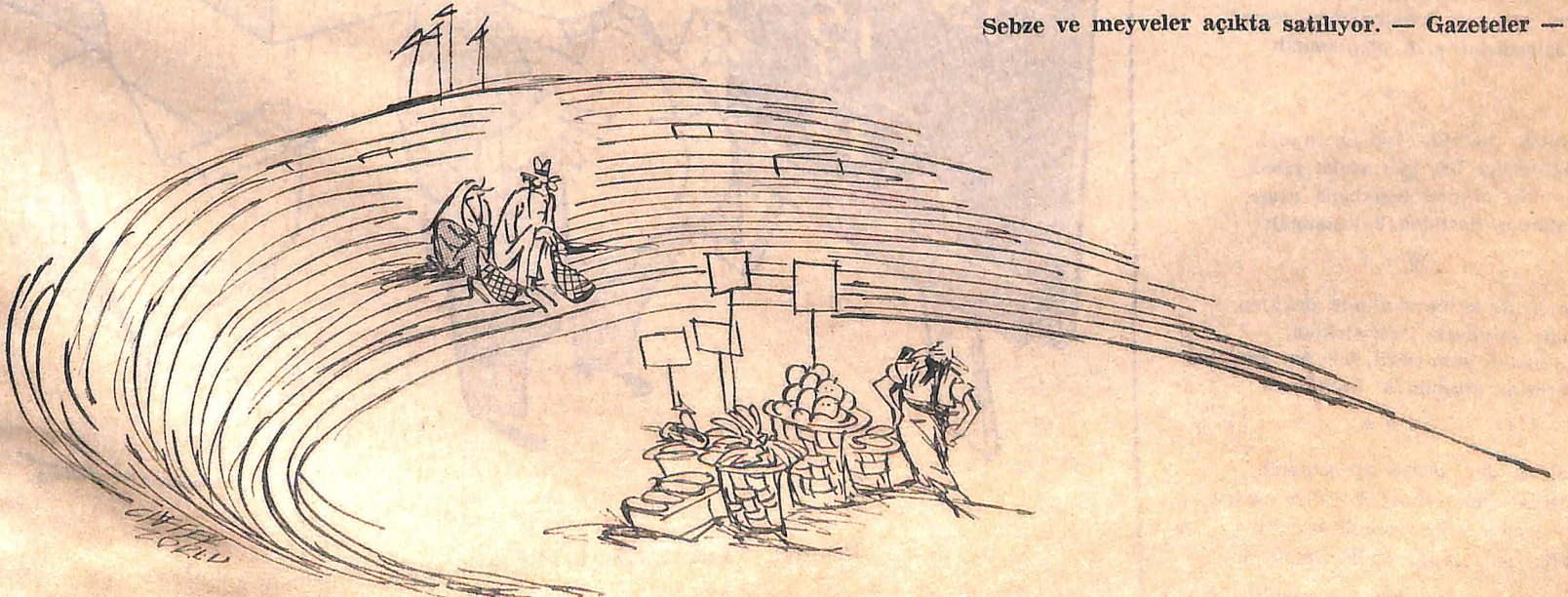
— «Koleran nasıl?»

— «Kalori sıfır, azizim! Çocuklar iğne iplik oldular. Para yok ki yiyecek alalım. Üzümler domatesle idare edip gidiyorduk, şimdi onu da bulamıyoruz, kolera kepezeliği yüzünden. Seninkilerin kalori durumu iyi mi bari?»

Günler geçip gidiyor böylece... Önce AP. İktidarı geldi, ardından Anayasaya aykırılıklar, sonra pahalılık, sonra devalüasyon, sonra yine pahalılık, ardından kolera... Bakalım, onun ardından ne gelecek!

Korkmazgil

Sebze ve meyveler açıkta satılıyor. — Gazeteler —

AÇIK TRİBÜN!

Liderler Meclis Yolunda

Sadettin Bilgiç

Feyzioğlu

-Erbakan

Alpaslan Türkeş

KOÇAKLAMA

(Köroğlu'nun dilinden)

«İstemeyüz» diye, sesler gelende,
«Kolera geliyor» diye yaymalı.
Beni düşürmeye komplo olanda,
Parti kırkbir yerden yaralanmalı...

Ben gibi binemez herkes bu At'a,
Geriye yarışta bakın sürata.
Madem ki seçildik, geldik bu kat'a
Eşler, dostlar biraz paralanmalı...

Haber aldım, Bozbeyli'den, Yalçın'dan,
İsterlermiş koltuğumu altımdan,
Seçmen bilir, hiç tezi yok yarından,
Dört köşeden dostlar havalanmalı...

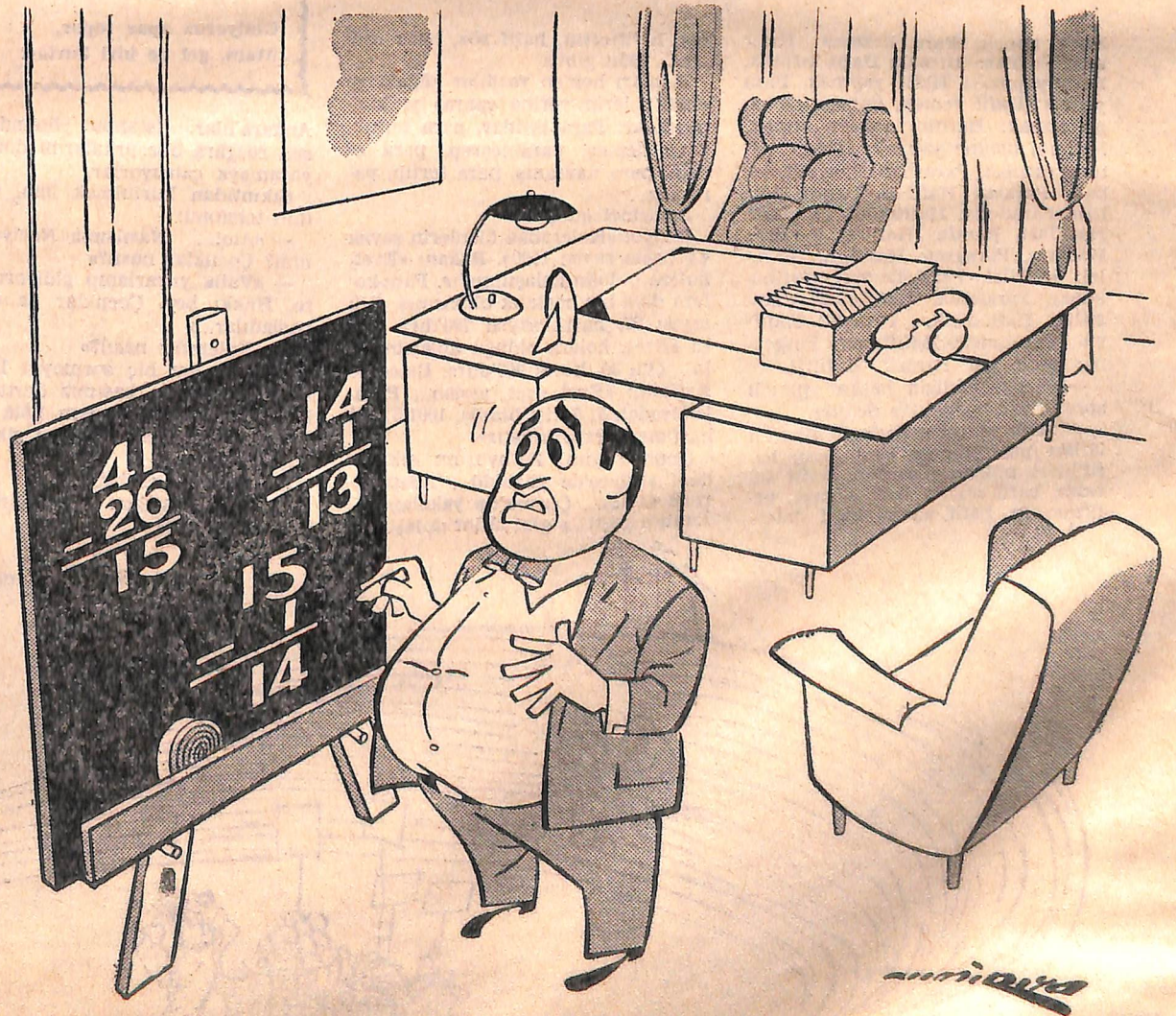
«Gemi delinirse hep bir düşeriz,»
Oy alırken eski derdi deşeriz.
Dış yardımla kendimizden geçeriz,
Paylaşmalar gizli plânlanmalı...

Sokak unutuldu, işçi ne yapar?..
Öğrenciler her gün araba yakar,
Bunları unutan hep bana çatar,
Çatanlar Partiden kovalanmalı...

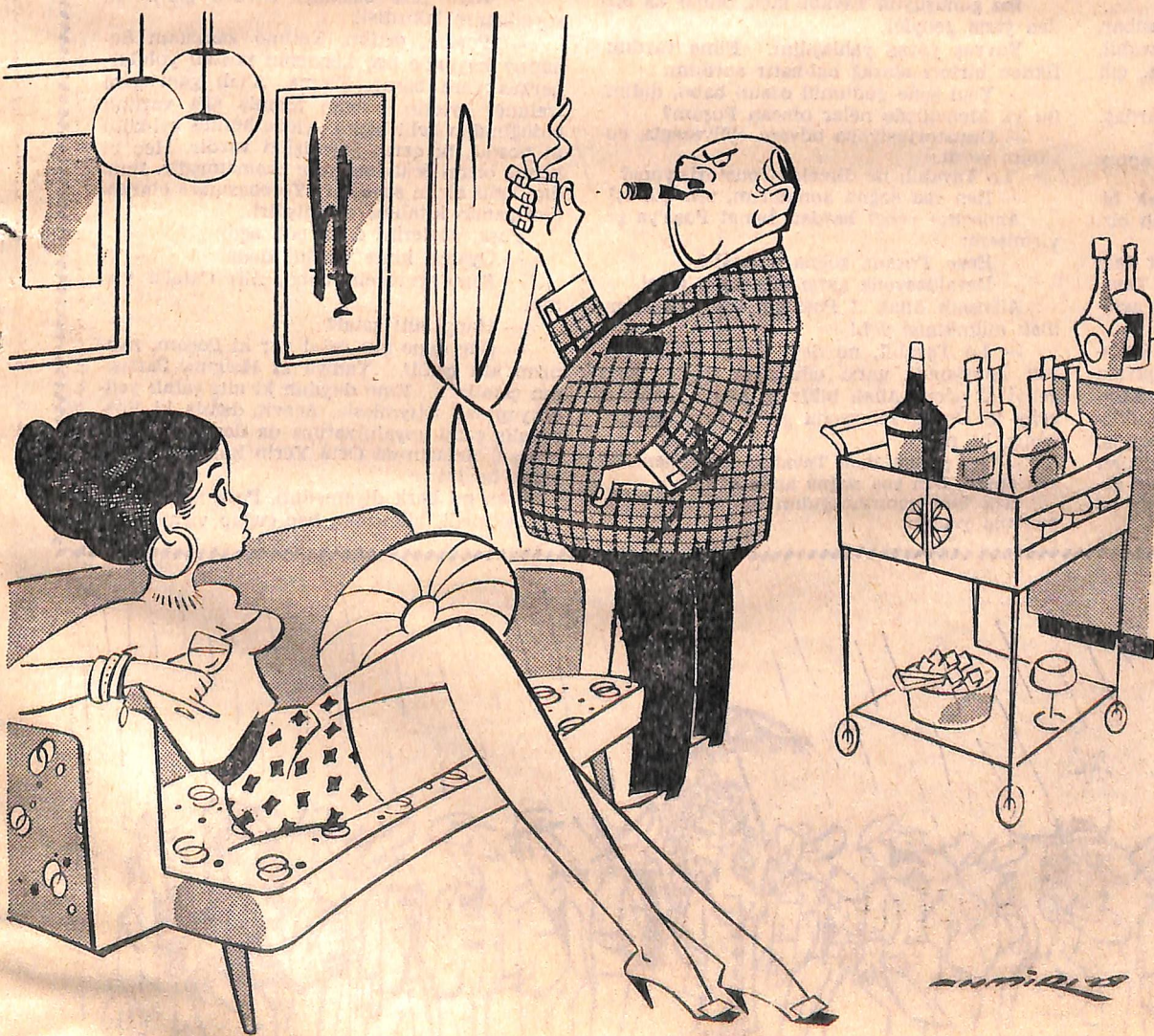
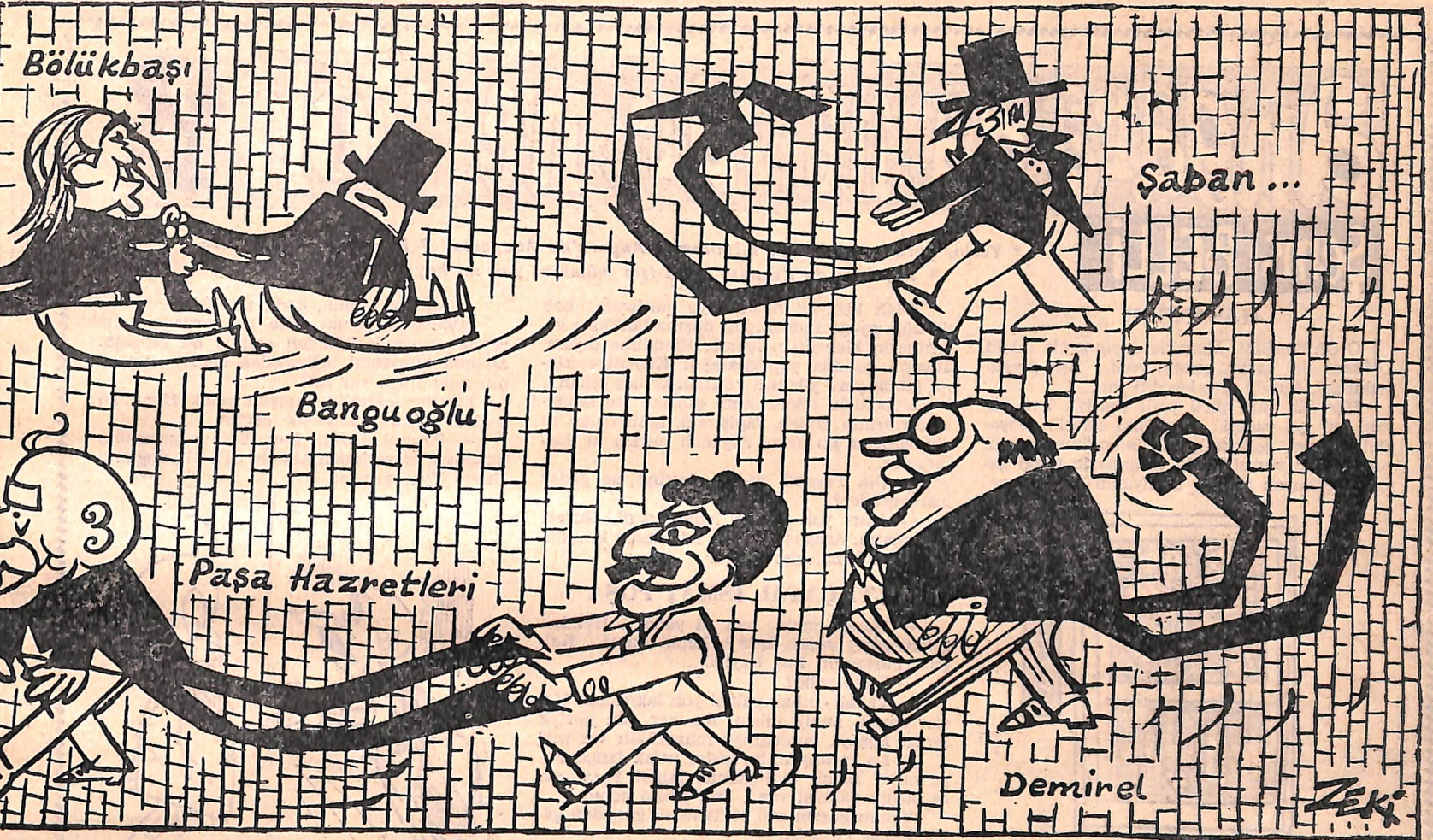
Parti'miz kalbura döndü delikten,
Daha geçeceğiz nice elekten,
Şişmanlık gam değil, ben her gedikten
Geçerim, altımda At bulunmalı...

Kolera, der, başka aşı yaparız.
—Deve— leri —Losyon— diye satarız,
Bir temele onbeş nutuk atarız,
Hareci, palavradan kullanılmalı...

Fikret YILMAZ

Demirel — Çıkart, çıkart... Bi türlü toplayamıyorum yahu!..

Erkek — Politika hayatına atılmaktan başka çarem kalmadı...
Kadın — Yaa, iş hayatında iflâs ettin demek!..

DAVUL - ZURNA MÂNİLERİ

Davulumun ipi naylon,
Toto yazdım doksan kolon,
Dokuz bile tutamadım,
Futbolcular çıktı balon!

Zurnam öter cıvık cıyak,
Pideler var sıcak sıcak,
Parasını sayar iken
Midemize oturacak!

Davulumun ipi sicim,
Demokrasi açım biçim,
Ben muhalif doğandır
Yarı tokun, yarı açım!

Davulumun ipi ekli,
Bütçemize berzer şekli,
Gümbür gümbür öter davul
Bu davulcu çok yürekli!

Zurnacımız çekiyor ti,
Bir muhalif rüzgâr esti,
İntibaklar gecikince
Bakkal da selâmı kesti!

Davulumun ipi kalın,
Kimse sormaz nedir halin,
Ayakkabılar mukavva,
Artık giyeceğim nahn!

Davulumun ipi sağlam,
Zamlar edecekse devam,
Pek yakında ahretten biz
Göndeririz size selâm!

Davulumun ipi ince,
Mânî yazdım gündüz gece,
Alev alev yanar içim
Yâr deyince, yâr deyince!

Davulumun ipi deri,
İki ileri, bir geri...
Biz refahı beklemekten
Gözümüzün gitti ferî!

Davul ödünç, bütçemiz dar,
Borcum harcım göğe kada,
Vergileri veremezsek
Zurnayı alır iktidar!

Mukadder ÖZAKMAN

Angara'da ne var, ne yoh?

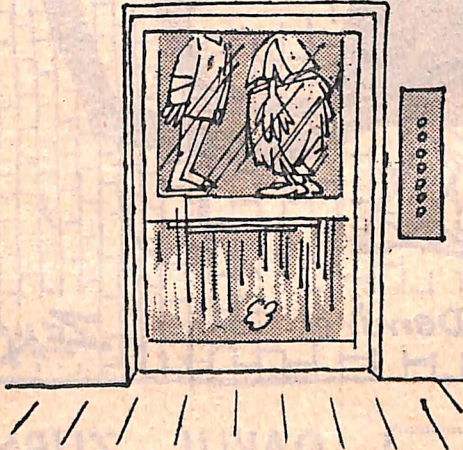
Şemsi BELLİ

* Yerin, yurdun, adresesin bilmiyem * Angara'da Anayasso! * Elllerinden öpiy Hasso
* Yap bize de iltimaso * Bu işin mümküni yoh mi hoyyy baboo?

HASANSOR

LO GARDAŞIM, Mencilis deyip geçiy misin sen? Uci vaaar, bucağı yoh!... Ben diyem yeddi gat, sen de yetmişyeddi gat!...

Her bir yanı pırıl pırıl parlıy, her bir yanı ışı ışı yanyı... Yetkişiki düvelin boyagını cilasini getürmüşler, efendime diyem, yerlere cilo vurmuşlar ki insannarin ayağı gaya da çabucak düşe... Dünyanın heç bir ye-

rinde insanların ayağını gaydırmağ mümküni si bu gader yoh...

Bindik hasansor'a Tavabil'inan baranbar, çıhdıh yuharıya. Bir gopçaya basdı Tavabil, hasansor fırrrt dedi aldı bizi başyuharı... çih babam çih... çih babam çih...

— Ula Tavabil, ula gozünü yedigim gardaş, nire gediyyik böyle?

— Yüsgeklere çıhyıh Hasan emmi, anniy misin, çoh yüsgeklere!...

— Lo gardaşım bu gader yüsgelmek bizim neyimize? Başvakıl gatına mı çıhyıh biz, yohsam Rayizicummur tahtına mı?

Tavabil bi gopçaya basdı gine, fırrrt dedi hasansor durdı. Bi gopçaya daha basdı Tavabil, fırrt dedi hasansor enmeye başladı aşşağıya doğri!...

Enmez çıhmaz bi Allah demişler. Vallahılazım siyasat gapısından hasansor gapısına gader her bi şey başga çeşit burada... Kimi yüsgeliyi, başını alıp gediyyi yuharılara doğri... bi de bahıysin ki feleğin nevre dönmüş, gamiyon şofförü Gül Ali nassıl ki gamiyonu geri vitesine dahmış, ha o çeşit bu sefer gerisin geri başaşağı düşiy ha düşiy... düşiy ha düşiy...

Allah kismeyi düşürmeye gardaşım.. ben iki döfa ayağım gaymışın düşma tahlıkasi geçirmişsin Mencilisin içinde. Efendime diyem, Tavabil goluma yapışmasaydı Kemaliye kili mi gibim yere yüzüdü yatırsın vallah billah...

Mencilisin içinde kimi gördüm ise happisi birbirinin golına yapışırsın. Mabbüslar ve Zennatorlar birbirine dayanah olırsın ki düşmeyeler...

— Ula Tavabil, dedim, buruya ne gader icar veriyler?

— İcarı yoh Hasan emmi, dedi. Burası hükumatın. Anayaso vermiş hükumata ki mabbüslar ve zennatorlar otura!

ALTI ÇATAL İSMAT POŞA

— Hasan emmi, bah şu yana!... İreliden geleni görüy misin, işde o İsmat Poşa!... Halgına Partisinin Baş Reyizi!...

— Dime yaho?

— Vallah - billah yalani yoh lakırdının Hasan emmi, anniy misin, biz her gün görüyk İsmat Poşayı, tanınamah mümkünatı var mı?

— Lo gardaşım, bu gader uffak İsmat Poşa olıır? Bizim bildüğümüz İsmat Poşa çoh bi büyük galıbisi vor... Dağ gibim adom...

Yemin gasem etti ki Tavabil, garşıdan gelen İsmat Poşa'dır.

— Lo Tavabil, gedip hal - hatır sorsam huylanır mı acep?

— Yoh, dedi, yoh; niya huylansın ki, memnunat olur İsmat Poşa...

Biz gonusuyuh Tavabil'inan, onnar da bizden yana geliyler.

Yovvaş yovaş yahlaşdım. Eline vardım. İlkden birinci olaraq hal-hatır sordum:

— Yeni sene gudümlü ossun babo, didim. Bu yıl Mencilide neler olacah Poşam?

— Opustoriksiyona dövm eyliyeceğiz, cuvabını verdi.

Lo Tavabil, ne demek «Opustoriksiyon»?

— Ben saa soğna annadırm, sen gonus! Annacımı yengi başdan İsmat Poşa'ya çevirmişem:

— Eeee, Poşam, soğna nolacah?

— Devalüasyona garşı çıhacağık gine! Allaaaah Allah...! Poşa'nın dilinden annamah mümküni yoh!

— Lo Tavabil, ne dey İsmat Poşa? Develi İstasyonda garşı çıhacağık dey!... Kim geliyi ki acep? Allah bilür bi hısım arkabası geliy ki Develi İstasyona gedip garşı çıhacğımış, he mi?

— Sen gonus, dedi Tavabil, gonus sen Hasan emmi, ben saa soğna annadırm!

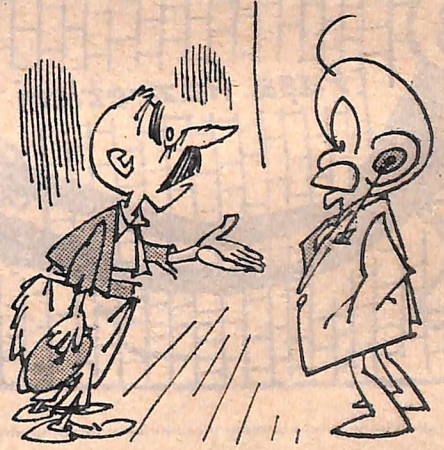
Ben tam gonusacağdım ki İsmat Poşa, yahama yapıştı:

— Adın ne senin, dedi, nirelisin?

Goosogoca İsmat Poşa bu gardaşım. Asgeriye gumandarlığından gelmiş bu zenaata. Adamın künyesini bellemeden lakırdi etmesinin mümküni var mı?

Fikrime esgerlik yapışım geldi. Hemman hazirol durum vaziyetine geçtim:

— Poşam! dedim. Ben, Yetimo gazasının Sahapsız garyesinden Mamiş oğlu 343 doğumlı Hasso Yerebasmaz!

Gozlerini fal daşı gibi açdı:

— Niye yere basmaz? Nirden geliyi bu soyadisinin lakırdisi?

— Poşam, dedim, Yetimo gazasının Sahapsız koyünde heç kismenin postali yohdur, herkes yere basar. Emme, Allah gani gani irahmet eylesin bubam Mamiş ağa varlıhı olduğundan kelli bizim aylede herkes eyi-kötü bi postal, bi çarlıh geymişligi vardır. Heç bi kisme bizim ocahdan, yere basmamışdır. Bundan kelli bizim soyadisi «Yerebasmaz» olarak ganun kitabına geçmişdir!...

Poşa, gozlerini daha çoh açdı:

— Oy'unu kime virdin? dedi.

— Kime verecem babo, Altı Çatal'a virdim.

— Hangi altı çatal?

— Gaç dene altı çatal var ki Poşam, zati-nızın altı çatalı... Yaniya ki Halgına Partisinin çataları... Eme duyduh ki altı çatalı yeddi yapmağ istiymişiz. Acavıt demiş ki Sosoyalis çatal goyah, zatınız da demiş ki «Yoh o çeşit olmasın da Orta Yerin Solu çatalı olsun», he mi?

Ben mi berk diyemedim, Poşa mı lakırdi mi eşitmedi, bilmiyem, heç cuğap virmedim.

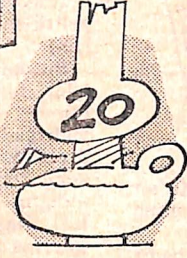

— Bu köpoğlusu bizimle dalga geçiyor galiba!..

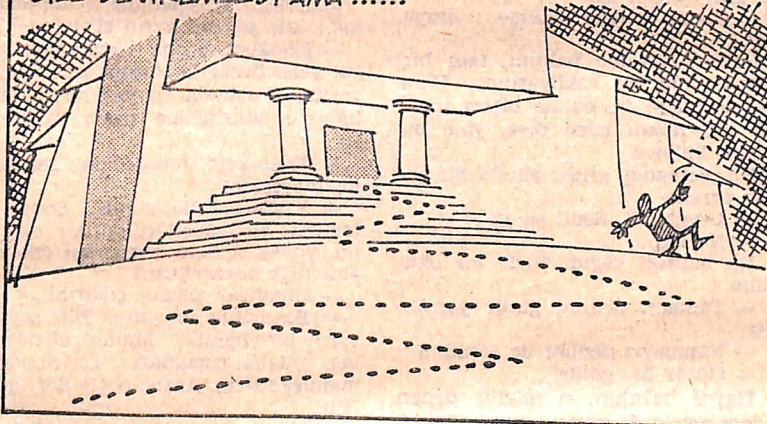
Selâhattin'in Lâmbası

Yazan:
SUAVİ SÜALP

Çizen:
SEMİH BALCIOĞLU

SELÂHATTİN'İN BASIN TOPLANTISI BAŞARI İLE SONUÇ-
LANMIŞ, HELE İKİŞER KADEH VİSKİDEN SONRA BASIN
SELÂHATTİNDEN ÖLMÜŞTÜ. ARTIK SELÂHATTİN'İ TOP
BİLE DEVİREMEZDİ AMA

BİZ BU ARADA BİR MEYHANESİNE GİRELİM. SELÂHATTİN-
İN AMCAĞI AHMET BİR KISIM ADAMLARLA TOP-
LANTI HALİNDEYDİ...

ELİMDE kâğıt, Yahya beyin odasını arıyorum. Koridoru baştan başa gittim, tekrar dönüp geri geldim. Öyle, bana anlattıkları gibi bir oda yok. Şöyle kapısının camının yarısı kırık...

Odacıyı gördüm:

— Birader, acaba Yahya beyin odası hangisi? diye sordum.

Odacı:

— Nah, dedi, elinin tersiyle.

— Ama o odanın camının yarısı kırık değil.

— Annamadım?...

— Bana camının yarısı yok dedilerdi de...

— Yahya beyin odası memur odasıdır ki camı kırık olsun? Yahya bey bugüne bugün müdür, dayrenin müdürü, bugün gırılır, yarın yapılır... N'edecen Yahya beyi?

— Şu elimdeki kâğıt!...

— Yoktur Yahya bey, biraz sonra gelir. Bilmem yüz lümereye gitti, bilmem nüfus müdürünün yanına çıktı. Çıkarken de bana, tilafona bak dedi... Sen şimdi geç onun odasına bekle, tilafon da çalarsa, beyefendi yüz lümereye getdi de. Ben accık aşşadan odun daşıyacam da...

Geçtim Yahya beyin odasına. Hemen kapının yanındaki sandalyeye oturdum... İki dakika sonra, elinde bir kâğıtla benim gibi vatandaşın biri çağa geldi:

— Efendim, Yahya bey siz misiniz? dedi.

— Yoo, dedim, o helâda.

— Bir imza işi vardı da... Neyse, ben tapudaki işimi bitireyim, tekrar uğrarım...

Adamın adına sevindim. Ne olurdu sanki benim de şöyle tapuda, nüfusta bir işim olsaydı, böyle müdür masasına, masanın üzerindeki kalemle baka baka canım sıkılmasaydı? Nedense biraz sonra, o masanın üzerinde durmakta olan yeşil kalemi tutmak geldi içimden. Ya vaşça oturduğum sandalyeden kalktım, masaya biraz daha yakın olan koltuğa ilistim. Elimi uzattım, kalemi yakaladım. O anda vatandaşın biri daha girdi içeriye. Hemen kâğıdımı önüme uzattı:

— Buyrun efendim, dedi.

— N'olacak? dedim.

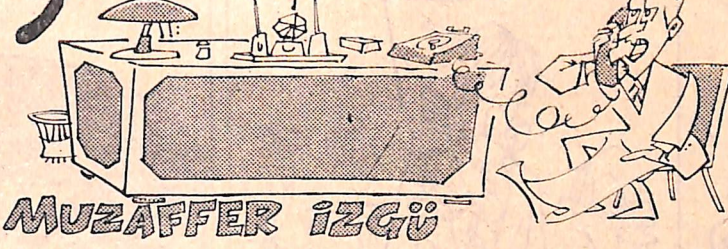
— İmzalayacaksınız beyefendi...

— Yahya bey helâda...

— Ha, öyle mi? Pekiyi öyleyse, benim millî eğitimde bir işim var, çıkıp onu göreyim...

Gözüm bu kez masanın arkasındaki panoya takıldı. Beyaz, limon ağacından kesilmiş çitalar, siyah bir kadife üzerine uygun aralıklarla çakılmış, tam üst tarafına da Atatürk'ün bir portresi konmuştu... Bu kez içimden, bu panoyu tutmak geldi. Kalktım yerimden, müdürün koltuğunun arkasına geçtim, panoyu okşamaya başladım. İçeriye birisi girince, bayağı ırkıldım müdür zannederek. Başımı çevirdim. Belli mü-

Yeni müdür

MUZAFFER İZGÜ

dür olmadığı, hazırol duruyor karşımda, olsa olsa benim gibi vatandaş...

— Evet? dedim.

— İmza müdür bey, dedi.

— Şayet başka bir dairede işiniz varsa, o işi yapın gelin, dedim.

— Olur efendim, defterdarlıkta bir işim olacaktı, dedi, çıktı.

O sırada telefon çaldı. Kulaklığı kulağıma götürür götürmez, gevrek bir ses:

— Nasılsın düdük? dedi.

Bozuluverdim birdenbire: — Düdük senin babandır, anladın mı? dedim.

Güldü karşı taraf:

— Düdük oğlu düdük, dedi.

— Ulan senin sülâlen düdük, dedim bu kez...

Karşı taraf yine bastı kahkahayı: — Öğrendik oğlum öğrendik, dedi, sende erkeklik nanay.

— Anlamadım...

— Sende erkeklik nanay... Hepsini bir bir anlattı.

— Kim?

— Kim olacak düdük, evvelki akşamki... Haa, yoksa yengeye yine gece mesalsi pozı hâlâ üzerinde mi?

— Kim üzerimde mi?

— Lan sen ne namussuz, ne hıyarsın be!...

— Ulan sensin e mi, hıyar da senin baban...

Güldü yine karşı taraf, hem de kahkahalarla:

— İyi iyi, dedi, akşam çıkıyor musun o kahveye?... Çık da senin şu erkeklik meselesini konuşalım.

— Ben erkeğim ulan anladın mı, hem de...

— Ha hah hah haaah... Erkekmiş, sen bir de o sarı Nimet'i dinle...

Ulan bak şu adama, kaynanamı da karıştırdı işe, kaynanamın adı Nimet be!

— Ulan bana bak, kaynanamı karıştırma işin içine, sonra senin...

Nerdeyse kulaklık kahkahadan patlayacaktı. Telefon kapandı.

— Amma iş haa, dedim kendi kendime.

O sırada bir vatandaş girdi içeri-

ye... Uzattı yine bir kâğıt... Kafam öyle bozulmuş ki, deminki telefona. Gelen adama:

— Ne istiyorsun be! diye bağırdım.

— Şey, dedi vatandaş, imza efendim, şuracığa imza...

— Ver!... Nereye?

— Şuraya!... Karaladım orayı...

— Tamam mı efendim? diye sordum.

— Tamam, dedim.

— Yâni efendim, şimdi hiçbir yere gitmeyeyim mi?

— Canın nereye isterse oraya git!...

Gitti... Saatime baktım, tam bir saattir müdürü bekliyorum. Ulan bu ne biçim iş, bu ne biçim tuvalet be? Adam ishal olsa, yine bu kadar kalmaz.

Bir vatandaş girdi, elinde bir yığın evrak:

— Beyefendi, dedi, şu iş...

— Ne işi?...

En baştaki kâğıdı şöyle bir okudum.

— Tamam, dedim, götür yapsınlar.

— Yapmayız dediler de efendim...

— Götür be, götür!...

Haydi bakalım, o müdür denen adam gelsin de görsün, nasıl cenkleşeceğim. Boru değil, tam bir saat... Telefon çaldı. Ahizeyi elime alır almaz:

— Ulan sensin hıyar, ulan sensin düdük, ulan sensin karı gibi herif, diye bağırdım. Ve tak kapattım telefon... Vatandaşın biri girdi, uzattı kâğıdını. Ne okudum, ne de baktım, çaktım altına imzayı gitti.

— Tamam mı beyim?...

Cevap bile vermek yok... Duvara bakıyorum, sanki ben de bir duvarım. Vatandaş çıktı gitti...

Adam şayet bu dairenin yüz numarasını beğenmiyor, biraz da keyif ehli olup evin yolunu tuttuysa, karısı da:

«Aman be Yahya bey, buraya dek gelmişsin, bir daha gidilir mi hiç daireye, otur sana şöyle köpüklü bir kahve yapayım, iç» dediye, tamamdır bizim işimiz...

Telefon çaldı yine. Deli edecek vallahi bu adam kimse, beni...

— Ne var ulaaan? dedim telefona.

— Hay düdüküm hay, bir marifetini daha öğrendik şimdi, dedi. Ulan ne biçim arkadaşsın be sen? İnsan saklar mı bizden, hıyar?...

Bağırdım telefona:

— Ulan hıyar da sensin, kabak da sensin!...

Telefonun içinden tiz kahkahalar gelirken, ahizeyi yerine hızla bıraktım.

Bu kez, demin başka dairelerde işleri olanlar, işlerini bitirip sökün etmeye başladılar. Adamlar bayağı yadırgadılar beni müdür koltuğunun üzerinde görünce. Ama onlara fırsat veririm miyim hiç, kâğıtları ellerinden aldığım gibi çağı çıkverdim imzaları. Nasıl olsa bugün vatan millet hayrına iş görüyoruz...

Aradan iki saat geçmişti ki, bu kez elinde bir yığın dosyalar olan biri çıkageldi.

— Evet? dedim.

— Beyefendi, sizinle tanışmak nasip olmadı...

— Evet evet, söyleyin çabuk!

— Beyefendi, ben sizin dairenize iki gün önce tâyin olup geldim. Siz iki gün gelmeyince tanışamadık...

— Evet... Hoşgeldiniz, hoşgeldiniz... Bir şey mi vardı söyleyecek?

— Efendim, acaba diyecektim, biz şu yazı örneğini tutup belediye yazmışız, aslında bu yazının mezarlıklar müdürlüğüne resen yazılması...

— Evet evet, mezarlıklar müdürlüğüne yazın!

— Başüstüne beyefendi... Sonra efendim, şu cetvelleri dörder nüsha mı, yoksa sekizer nüsha mı çıkarayım diye soracaktım?

— Onaltışar nüsha çıkarın!...

— Başüstüne beyim... Bir şeyim vardı beyefendi... Mâlum efendim, ben daha çocukları getirmediğim memleketten... Acaba şöyle dört gün izin...

— Haydi git, ondört gün izinlisin!...

— Sağolun beyefendi...

O çıktı, yine o namussuz telefon... Ahverdim elime:

— Ulan aşşalık, ulan alçak, ulan hıyar, ulan köpoğlu!... diye bağırdım.

Kapattım telefonu...

O günü öğleden akşama dek belki elliye yakın evrak imzaladım... En sonunda da baktım bu Yahya bey denilen adamın geldiği geleceği yok, kendi evrakıma da çaktım imzayı, kapıyı kapatıp merdivenleri indim...

Aradan günler geçti, gittim o daireye... Gözüm, beni oraya bırakan odacıyı aradı... Sordum.

— Haa, o mu? dediler, namussuz, bundan birkaç gün önce tam iki sefer telefonla bizim müsteşarın ne hıyarlığını bırakmış, ne alçaklığını, ne de namussuzluğunu... İşine son verdiler...

Türkiye'nin nüfusu hızla artıyor. — Gazeteler —

1

2

3

Yazısız

Uğradığı felâketi biraz daha geç anlamak istiyormuş gibi yavaş yavaş indi arabadan, arabanın arkasını dolandı... Ne diferansiyel kalmıştı, ne diferansiyel kolu... Kutu patlamış, tüm yağlar yere simsiyah göllenmişti. Bir taraftan da hâlâ şıp şıp diye akıyordu yağlar... Dondu kaldı Sefer ağa, çakıldı kaldı Sefer ağa:

— İşte şimdi yandık yeğen, dedi, şimdi yandık...

Sigara üstüne sigara içti. Fır döndü arabanın etrafında:

— Yetmez ki cepteki para, alıp gelesin Gonya'dan bi tam takım, dakasın burda... En eyisi ben memleketi gediym. Borç harç bi şeyler uydururum. Sen yat yeğen burda. Allahdan bi araba geçerse, içine atlar giderim. Avrâdın iki bileziği var, onu satırım, alır gelirim... Yarın alsam, öbür gün burdayım. İkimiz iki goldan, hele bi de yeni kriko uydurur gelirim, bi günde dakarık... Lan şansına be! Hey Allahum ne deyim ben sana. Senin yaptığının bi tekini ben yapsam, yedi bayram anamı ağıladım. Ne güzel, paramızı kazanmış gediyyorduk, içimizden borcun birazı daha halloldu diyorduk, hak mı yanı bu?

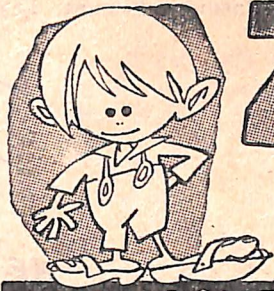
İki saat sonra bir kamyon geldi. Sefer ağa yanına biraz para verdikten sonra:

— İki de ekme var torpido gözünde, kibrit de var, dedi. Gar'ı ısıt tenekede su olur, iç yat, keyfine bak!

Ne de keyfe bakılacak yerdi ya?... İki gün için iki kuru ekme ve de bol bol kar... Allahın dümdüz ovası... Ne gelen var, ne giden... Ne yapacaksın, muavinliğin görevlerine bu da dahil. Araba bir yerde bozulup yattı mıydı, sen de orada yatacaksın!

Sefer ağa, arabaya binerken:
— Gurt murt olmazmış bu mevsimde, korkma! dedi.

Hiç aklıma gelmemişti kurt. Hem olsa n'olacak? Bizim canımız o kadar tatlı değildir. Gitti Sefer ağa.

Zıkkımın kökü

MUZAFFER İZGÜ

Koskoca iki gün nasıl geçer burda? Bu ıssız yolda, tek başına? Oturdum şoför mahalline, kapıyı iyice kapayıp, tellerini iyice sardım. Sandığın altından sigaramı çıkarıp teltendirdim bir tane. Öğleye doğru tenekenin içine biraz kar topladım güçlükçe. Çünkü ancak tarlaların rüzgâr almayan kesekli yerlerinde kalmıştı kar. Arabadan benzin çıkartıp paçavraları tutuşturdum, tenekeyi üstüne tuttum. Dörtte bir tenekesuyum oldu. Eh, iki gün yeter bu su bana. Güneş batmasına yakın, radyatörün suyunu da başka bir tenekeye boşalttım. Ekmeğimi yedim, suyum içtim, sigaramı yaktım, sarıldım battaniyeme, uyudum.

Gece bir hayli soğuk oldu ama, üşümedim, büzüldükçe büzüldüm. Camın açık kalmış yerlerine paçavralar tıkadım. Uyandığım zaman gün ışıdı. Uyuşmuş bacaklarımı canlandırmak için arabadan inip bir o tarafa, bir bu tarafa koştum.

Akşama değin ya üç araba geçti, ya da beş... Bunlardan bir tanesini durdurup sigara istedim. Sağolsunlar, iki portakalla, iki kiloya yakın kuru soğan verdiler. Yükleri kuru soğanmış. Şans işte, muz olacak değildi ya... Ziyafet mükemmeldi öğleyin, kuru soğan, iki portakal ve ekme. Bir ara iyice canım sıkıldı, Sefer ağanın meşin bir torbaya sakladığı taşaronun basılı kâğıtlarını çıkardım. Kopya kalemle bir şeyler karaladım bu arkası boş kâğıtlara...

Raziye'yi ilk gördüğüm günü, ilk seviştüğümüz günü, pamuk topladığımız yazı, hepsini yazdım... Vaktin nasıl geçtiğini bilemedim. Karanlık basıncaya dek yazdım.

Bir gece daha geçti. Hattâ bir gündüz daha... Topu topu geçen sekiz on arabanın hangisi uzaktan gözüktüyse, yüreğim tıp tıp attı ümit ışıyla:

— İşte Sefer ağa bu arabanın içindedir, diyerekten.

Hele bir kırmızı kamyon yanıma yaklaştığında iyice yavaşlayınca, bayağı ümitlendim. Ama onlar da pompa için durmuşlardı. İki gündür hiç çalışmadığım için bir güzel şişirdim adamların lastiğini. Sonra vaziyeti anlattım onlara. Bir paket sigara atıp gittiler. Ekmekleri yokmuş.

— Amma sen merak etme, biz göndeririz, dediler.

Üçüncü günü ne ekmekten bir haber çıktı, ne de Sefer ağadan. Su boldu yalnız, başka bir şey yoktu. O gün de hıncımı kâğıttan kalemden aldım. Ama bu çok tatlı bir hıncı. Raziye'yle tekrar kavuştuğum günü yazıyordum. Hayâlimde sordum soruşturdum, Raziye'nin kocasını buldum.

— He, geldik geri, dedi. Sen kim sin ki?

— Hiç, hiçim ben, dedim.

Koştum dutlu eve. Babamın evi gibi kapıyı açtım, babamın evi gibi içeriye daldım. Avluda, «Raziye» diye bağırdım. Merdivenleri atladı geldi:

«Hep seni bekledim, hep» dedi. Sarıldık birbirimize. Yukarıya çıktık, seviştik, hep seviştik...

Bu hayâllerle uyuduğum için o gece rüyamda hep Raziye'yi gördüm. Ayrılmamışız hiç, hep o eski günler... Elele tutmuş kanal yolundan gidiyoruz. O bana bir kesekâğıdı uzatıyor. Açıyorum kesekâğıdını, içinde kebab var, sumaklı soğan, nane, şu bu... Hem yiyorum, hem de: «Nerden bildin aç olduğumu?» diyorum.

«Heç bilmem mi?» diyor.

Uyandığımda büyük bir yıkıntı içerisindeydim. Hem açlığın, hem de Raziye'nin yokluğunun... Dayandım yine sigaraya... Konya'dan gelen kamyonlar ekme diye aldattı beni, Ereğli'den gelen kamyonlar Sefer ağa diye... Ama hepsi de boş çıktı...

Evet, terkedecektim artık bu gemiyi... Sefer ağa ne derse desindi. Hem şart değildi Sefer ağanın kamyonunda çalışmak, bunun başka kamyonları vardı, otobüsü vardı... İlk gelecek arabayla gitmeye karar verdim. Ama nereye giderse gitsindi araba, ister bu tarafa, ister bu tarafa! Elbette üç beş saat sonra karınımı doyuracak bir yer bulurdum, helki de çok daha erken...

Bir araba göründü Ereğli yolundan:

— Eh, kismetle Konya'yı tekrar görmek varmış, dedim ve içimden düşündüm:

«İster misin şimdi Sefer ağa çıkışın içinden. Elinde kocaman bir sepet, içi yiyeceklerle dolu, tavuklar, pilavlar, şunlar, bunlar...»

Hangi açın umudu gerçekleşmiştir ki!

Muavin:
— Nereye? dedi.

— Gonya'ya, dedim.
— Arabada senden başka kimse var mı?
— Yok!
— Nasıl bırakacan arabayı?
— İki gündür açım.
— Boş gey anasını öyleyse, bin! Bindim kamyonu. Koyun derisinden bir palto giymiş olan kürek burunlu bir adam:
— Cara içen mi? dedi.
— He, dedim.
— Gaç gündür burdasın?
— Ne biliyim, ben de şaşırımdı günleri...

— Nerde şoför?
— Getdi, gelmedi.
— Kesmeli böylelerini...

Akşam geç vakit vardık Konya'ya... Hemen bir lokantaya koştum. Bir kuru fasulye, bir daha, bir daha yedim. Arkasından da bir pilâv... Oh, dünya varmış be!...

Sefer ağanın verdiği para ancak lokantaya yetti. Eh, olsaydı cebimde daha fazla para, alırdım oradan ekme mekmek, bulursam tekrar binnerdim bir kamyonu, çeker giderdim bizim küllüstürün başına. Hele bir bilseydim ki Sefer ağam yarın sabahla gelecek, yine giderdim. Ama biliyordum ki kamyonun oraya gidersem, yine bizim açlıkta tokluk hayâlleri başlayacaktı. Hâtıralarımı yazdığım meşin torbayı koynuma sokup lokantadan çıktım. Soğuktan dışarı, buz gibi... Otele verecek beş kuruş param yoktu cebimde. Birden aklıma şef efendi geldi. Düşündüm bir ara, gitsem evlerine, anlatmam vaziyeti böyle böyle, desem yatacın beni bi gece, verin biraz da para, ben yollarım geri size Adana'dan desem... Ama yapamadım. İki kez niyetlendim, ayaklarım o tarafa doğru sürüklendi, vazgeçtim.

Ondan sonra bir inşaat aramaya koyuldum. Şöyle yarım yamalak yapılmış odalar... Bekçiden, polisten korkuyordum. Üzerimde hüviyetimi belli edecek hiçbir şey yoktu, birkaç günlük hâtıralarımın yazılmış olduğu basılı kâğıtlardan başka... Onun için ilk gördüğüm inşaatı daldım. Karanlıkta ayaklarımı bir şeyler takıldı, boş bir çimento torbası...

«Oh, işte bize hem yatak, hem yorgan!...» dedim. (Devamı var)

Başarınız ve istikbaliniz

tutumlu ve isabetli kararınıza bağlıdır.

Türkiye Vakıflar Bankasında

açtıracığınız her hesap

huyolda sizin için

en büyük şanstır,

Türkiye Vakıflar Bankası

Her nevi

kalem için

en iyi

mürekkep

PARKER

SUPER Quink

Yazısız

Fırsat

Arkadaşına dert yanıyordu:
— Albert ile ilgimi kestim, dedi.
— Niçin?
— Çok aptal olduğu için...
— Yine ne yaptı?
— Geçen akşam bize gelmişti. Evde kimsecikler de yoktu. Birden elektrikler sönmeyi mi?...
— Eee, ne yaptı?
— Ne yapacak, bütün gece sigortalarla uğraştı!

Kampta

Çıplaklar kampını ziyaret eden gazeteci, üyelere çırılçıplak bir kadına sordu:
— Nasıl «Nüdist» yani çıplak oldunuz?
— Kadın gururla cevabı kondu:
— Aman mösyö, insan çıplak olmaz, çıplak doğar!

Kısadan

İşten dönen adam, karısına:
— Bu sefer başardım karıcığım! diye müjdeyi verdi. Patronun yanına çıktım, maaşımı arttırmamı söyledim. O da arttırdı. Şimdi, bu başarıyı nasıl elde ettiğimi etraflıca anlatayım sana...
— Teferruatı bırak, diye cevap verdi karısı. Önce suratındaki toz toprağı yıka, sonra maaşının ne kadar arttığını söyle yeter.

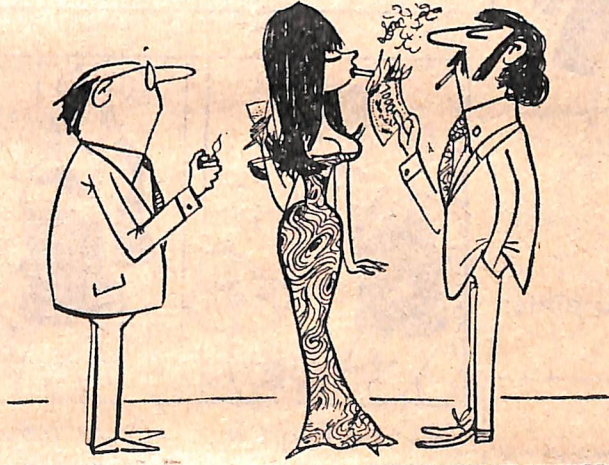

Nerede bulsun?

İki yaşlı bekâr dertleşiyordu. Biri:
— Yemek derdini halletmek için bir sürü yemek kitabı aldım ama, yine de konserve yemekten kurtulamadım, dedi.
Arkadaşı sordu:
— Okuyarak pişirmek çok mu zor?
— Yok canım. Her yemek tarifinde, «Önce elinize temiz bir kap alınız» diye başlıyor da...

Özlemiş ama...

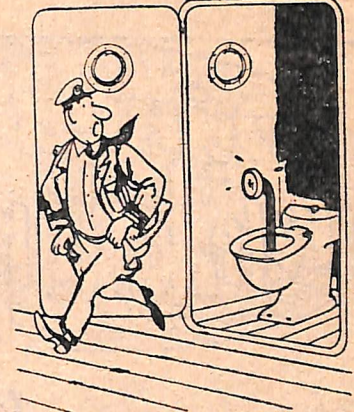
Zayıflamak için doktor tavsiyesine uyarak kaplıcalardan birinde çamur banyolarına başlayan şişman kadın, kocasına şu telgrafı çekti: «Bir haftada tam yirmi kilo verdim. Seni özledim. Kalayım mı, geleyim mi?»
Kocası cevap verdi: «Öyle özledim ki, burnumda tütüyorsun. Dört hafta daha dişini sık. Kilondaki 100'ü at, küsuratı kalsın!»

Yazısız

Yeni sekreter

İş adamı sekreterleriyle evlenmişti. Ertesi gün karısına:
— Şimdi senden boşalan yere yeni bir sekreter bulmam lâzım, dedi.
— Ben her şeyi düşündüm sevgilim, diye cevap verdi eşi. Hatta yeni sekreterinle anlaştım bile. Yarın sabah işe başlayacak.
— Sen bir meleksin karıcığım. Adı ne?
— Robert! Askerden yeni döndü de...

Yazısız

Reçete

Ruh doktoruna gelen hasta:
— Uykusuzluktan perişan oldum doktor, dedi. Her gece bir sürü hayâlet gelip sabahlara kadar bahçe duvarının üstünde oturuyor. Ne yapmamı tavsiye edersiniz?
— Bir süre düşünen doktor, cevap verdi:
— Bahçe duvarının üstüne dikenli tel çekmenizi!...

Asıl mesele

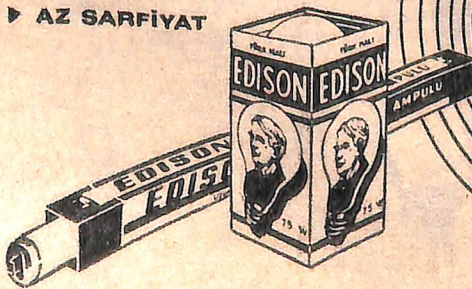
İşsiz takımından olan hastasını ücretsiz muayene eden doktor:
— Önemli bir şeyiniz yok, dedi. Yazdığım şu ilaçlarla rahata kavuşacaksınız. Unutmayın, her yemekten sonra birer tane alacaksınız.
Hasta boynunu büküp sordu:
— Nereden bulacağım?
— İlaç mı?...
— Hayır, yemeği!...

O yaşlarda...

İki kişi konuşuyordu. Biri:
— Yirmi yaşındayken benim de sizinki gibi çirkin bir sakalım vardı, dedi. Ve sadece çirkinliği yüzünden onu kestim.
Diğeri cevap verdi:
— Yirmi yaşındayken benim de, sizinki gibi çirkin bir suratım vardı. Ve işte o suratın çirkinliğini gizlemek için bu sakalı bırakmıştım.

EDISON

BOL IŞIK ► AZ SARFIYAT

geceyi
gündüz
yapar!

1879'da elektrik ampulünü icad eden Edison

(İlançılık : 531 — 176)

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Telefon : 22 18 11

İDARE YERİ :

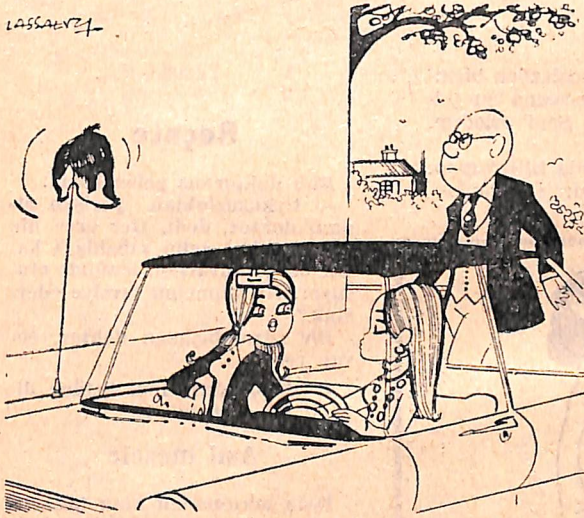
Divanyolu Klodfarer Caddesi,
No. 8-10, Daire: 3. İstanbul

İLAN FIATI : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

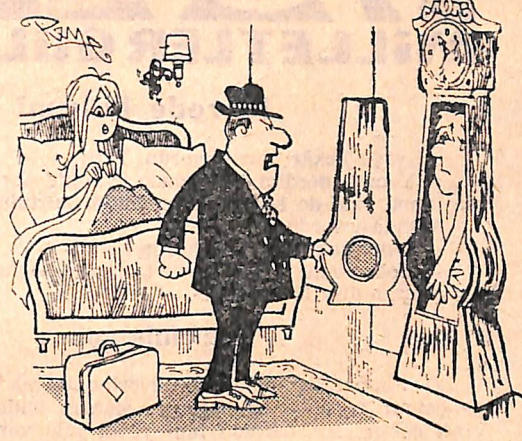
Fiyatı: 125 kuruş.

Dünya Karikatürleri

LASSAULT

— DUR Bİ DAKKA...ZANNEDERSEM BİRİSİ
NİN Kafa Derisini YÜZDÜN !..

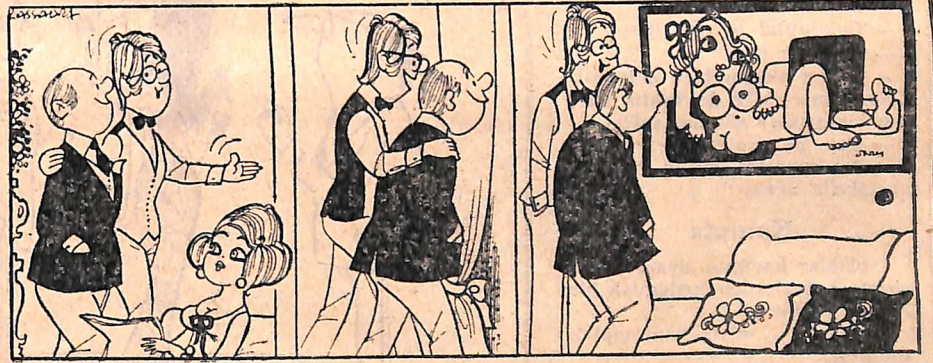

— BENDE, "BU SAAT NEDEN HEP BO-
ZULUP DURUYOR " DİYORDUM .

G. Camier

YAZISIZ

— GEL SANA BRIJIT'İN..

— ÇIPLAK TABLO-
SUNU GÖSTEREYİM...

— NASIL, BEĞENDİN Mİ ?..

Av üzerine...

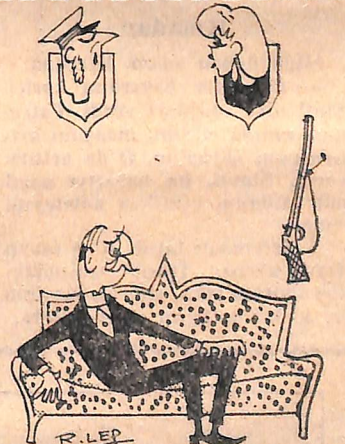
FIRSAT BEKLİYEN !

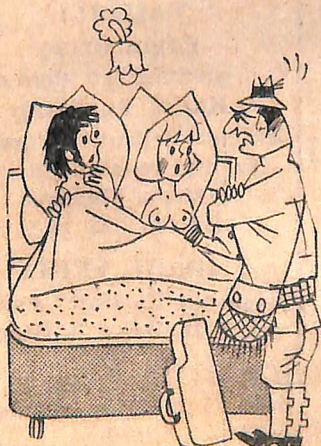
TUZAK !

ÖZEL AV !

AV KAZASI !

KAÇAK AVCI !..

AVLANAN !

ZAFER BORUSU !..

AYAK İZİ

YAVRUNUZUN İLERİYE GÜVENLE BAKABİLMESİ

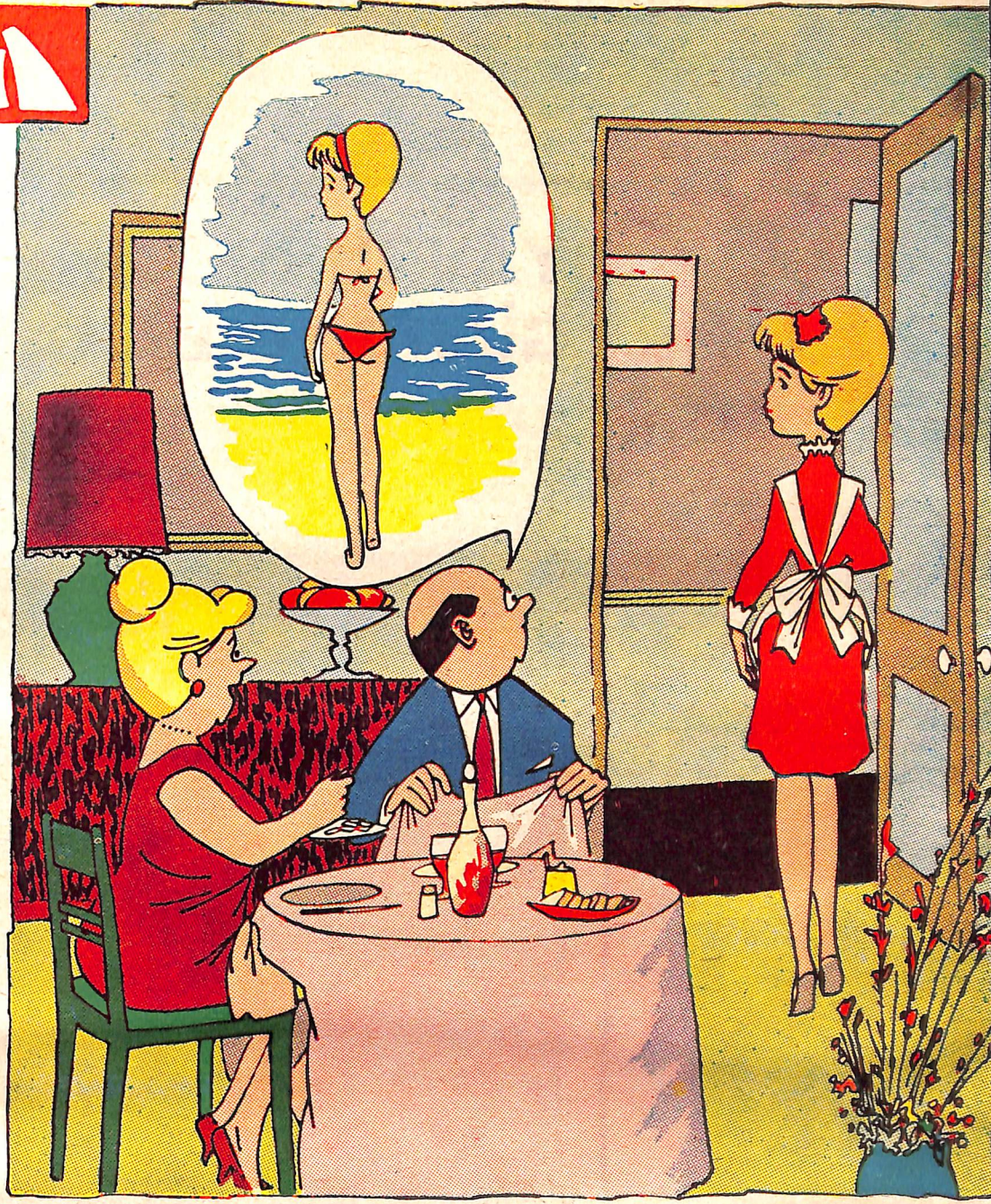
şimdiden yapacağınız tasarruflarla
mümkündür.

AKBANK

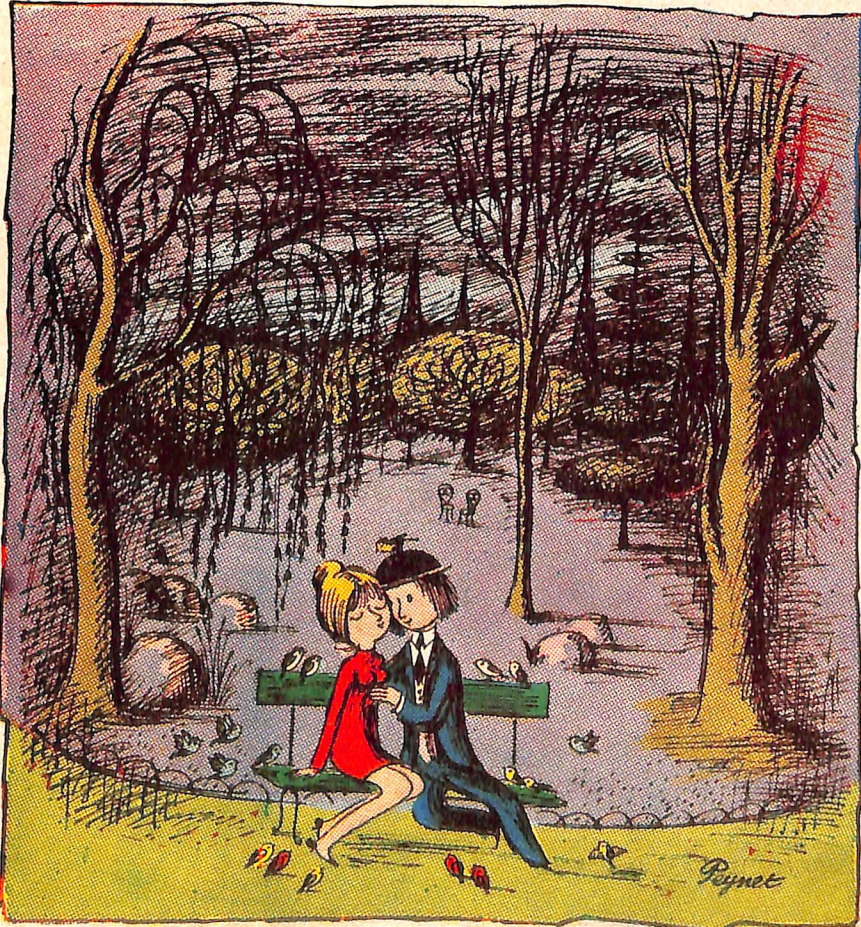
AKLIM

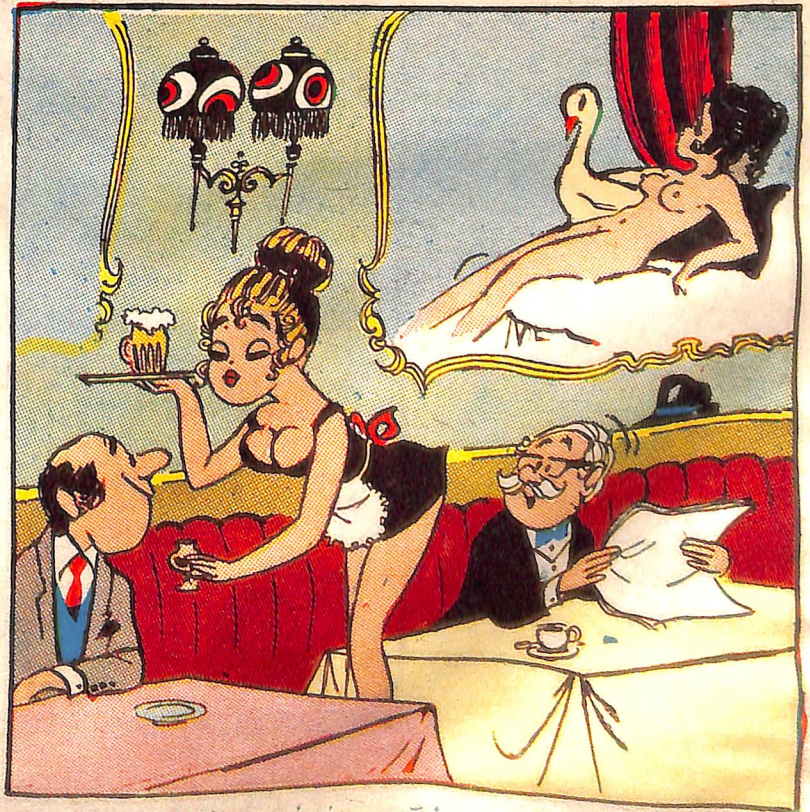
— KOKUSUNDAN SEVGİLİNİN GELDİĞİNİ ANLADIM !..

— HEEY, AKLIN HALÂ TATİLDE Mİ ?..

— HADI SEVGİLİM, BUGÜNÜN İŞİNİ YARINA BIRAKMIYALIM !..

— YALNIZ YEMEKLERİMİZ DEĞİL, SERVİSİMİZ DE FEVKALÂDEDİR !..